

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2013/4

zie ook www.rsj.nl

Inhoudsopgave Jurisprudentiebulletin 2013 - 4

<p>Zaaknummer: 13/0083/GA</p> <p>Datum uitspraak: 6 mei 2013</p>	<p>Urineonderzoek</p>	<p>Klager wilde na uitslag urinecontrole met te laag kreatininegehalte en dientengevolge bestraffing voor fraude contra-onderzoek laten uitvoeren door een externe laborant. Nu de procedure tot het afnemen van urine uitputtend is geregeld en met voldoende waarborgen is omkleed, heeft directeur kunnen beslissen om laborant geen toegang te verlenen tot klager. Beroep directeur gegrond.</p>	<p>Blz. 11</p>
<p>Zaaknummer: 13/0549/GA</p> <p>Datum uitspraak: 1 mei 2013</p>	<p>Disciplinaire straffen straftoemeting</p>	<p>Beklagcommissie dient een zekere terughoudendheid in acht te nemen v.w.b. beoordeling strafmaat. Disciplinaire straf van zeven dagen strafcel i.v.m. onheus bejegenen personeelslid niet onredelijk of onbillijk. Beroep directeur gegrond, vernietigt uitspraak v.w.b. strafmaat, beklag alsnog geheel ongegrond.</p>	<p>Blz. 12</p>
<p>Zaaknummer: 13/0214/GA</p> <p>Datum uitspraak: 23 april 2013</p>	<p>Onderzoek aan lichaam en kleding</p>	<p>Klager ontvankelijk in beklag betreffende beslissing tot uitsluiting van deelname aan TR. Voor deelname TR is instemmingsverklaring vereist zoals vastgelegd in Draaiboek Samenwerkingsmodel. Daarmee verhoudt zich niet dat gedetineerde zelf beperkingen, voorbehouden of voorwaarden kan stellen aan medewerking. Opvragen en uitwisselen van persoonsgegevens tbv TR niet in strijd met art. 8 EVRM. Directeur heeft zich voldoende moeite getroost klager deel te laten nemen aan TR. Beklag ongegrond.</p>	<p>Blz. 12</p>

<p>Zaaknummer: 12/1964/GA eindbeslissing</p> <p>Datum uitspraak: 17 april 2013</p>	<p>Onderzoek aan lichaam en kleding</p>	<p>Beslissing tot visitatie bij terugkomst in detentiecentrum na langer verblijf in aanmeldcentrum niet onredelijk. Die procedure moet over het algemeen als behoorlijk worden aangemerkt. Klaagster is uitdrukkelijk gewezen op consequenties van haar weigering tot medewerking. Voldoende aannemelijk dat klaagster verzet heeft geboden zodat gebruik beenklem gerechtvaardigd was. Nu er geen schriftelijk verslag is opgesteld, beklag gegrond en tegemoetkoming €15,-. Geen behandeling in strijd met art. 3 EVRM.</p>	<p>Blz. 14</p>
<p>Zaaknummer: 12/3903/GA</p> <p>Datum uitspraak: 16 april 2013</p>	<p>Onderwijs</p>	<p>In dit (bijzondere) geval dient de directeur zijn beslissing over klagers verzoek om een tegemoetkoming in de studiekosten te baseren op de - inmiddels ingetrokken - circulaire schriftelijke studies gedetineerden. Klager voldoet aan de voorwaarden uit de circulaire. Nu klagers studie bestaat uit verschillende modules kan in redelijkheid van hem worden verwacht dat hij per module verzoekt om een tegemoetkoming. Geen reden om klager geen tegemoetkoming toe te kennen tav kosten van het startpakket. Beroep directeur ongegrond.</p>	<p>Blz. 17</p>
<p>Zaaknummer: 13/0403/GA</p> <p>Datum uitspraak: 15 april 2013</p>	<p>Terugdringen recidive; Verlof algemeen</p>	<p>Directeur weliswaar verantwoordelijk voor uitvoering TR-trajecten, maar in grote mate afhankelijk van reclassering. Directeur heeft beperkte middelen om reclassering aan te sporen. Directeur heeft gedaan wat binnen zijn bereik lag. Beslissing afwijzing aanvraag algemeen verlof niet onredelijk, gelet op drugsgebruik. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 21</p>

<p>Zaaknummer: 13/0228/GA</p> <p>Datum uitspraak: 12 april 2013</p>	<p>Urineonderzoek; Disciplinaire straffen aanleiding</p>	<p>Voor berekening bijgebruik wordt uitgegaan van THC-kreatinine ratio en halfwaardetijd van 36 uur. Bijgebruik in casu voldoende aannemelijk. Aan stelling in drugsontmoedigingsbeleid dat dalende THC-waarde als niet-gebruik wordt beschouwd, wordt voorbijgegaan. Oplegging straf niet onredelijk of onbillijk. Beroep directeur gegrond. Beklag alsnog ongegrond.</p>	<p>Blz. 23</p>
<p>Zaaknummer: 13/0370/GA</p> <p>Datum uitspraak: 12 april 2013</p>	<p>Telefoon; Ontvankelijkheid formeel; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Klachten betreffen (deels) niet naleven van eerdere uitspraak van beroepscommissie mbt Telio. Telefoongesprekken nog steeds standaard opgenomen. Beroep gegrond, maar geen tegemoetkoming, omdat wordt gewerkt aan een beleidskader. Afwijzing verzoek om collect call te mogen bellen niet onredelijk. Klager niet-ontvankelijk in beklag over hoge beltarieven en 'witte lijst' met 0800/0900-nummers.</p>	<p>Blz. 24</p>
<p>Zaaknummer: 12/4015/GA</p> <p>Datum uitspraak: 10 april 2013</p>	<p>Verlof algemeen</p>	<p>Klager is veroordeeld in publiciteitsgevoelige zedenzaak met groot aantal slachtoffers. Afwijzing verlofaanvraag in juli 2012 is gelet op maatschappelijke onrust niet onredelijk, beroep ongegrond. Ten aanzien van afwijzing in november 2012 kent beroepscommissie gelet op naderende VI-datum aan belang van klager doorslaggevende betekenis toe. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing aan directeur.</p>	<p>Blz. 26</p>

<p>Zaaknummer: 13/0277/GA</p> <p>Datum uitspraak: 28 maart 2013</p>	<p>Activiteiten; Ordemaatregel aanleiding; Ordemaatregel afzondering; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Weigering uitvoeren van corveetaken kan grond vormen voor oplegging ordemaatregel. Ordemaatregel kan echter niet worden opgelegd ter motivering van deelname aan activiteiten. Gronden voor oplegging limitatief opgesomd in artikel 23, eerste lid, Pbw. Motiveringsgebrek. Beroep gegrond en beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming 25 euro.</p>	<p>Blz. 28</p>
<p>Zaaknummer: 13/0483/GB</p> <p>Datum uitspraak: 6 mei 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime, gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Plaatsing in een PPC niet in strijd met artikel 5 EVRM. Ook overigens is de beslissing tot plaatsing van klager in een PPC niet onredelijk of onblijjk. Aan klagers stellingen m.b.t. de Wet Bopz wordt voorbij gegaan, omdat deze wet niet van toepassing is op plaatsing in een PPC en er geen sprake is van een plaatsing als bedoeld in art. 15, lid 5 Pbw. Beroep klager ongegrond.</p>	<p>Blz. 29</p>
<p>Zaaknummer: 13/0390/GB</p> <p>Datum uitspraak: 16 april 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Vanwege ontbreken onderzoek naar redenen van klagers onttrekking aan detentie, kan niet op voorhand geoordeeld worden dat tav klager geen vertrouwen aanwezig is mbt goed verloop in Groot Batelaar. Motiveringsgebrek. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 30</p>
<p>Zaaknummer: 12/3993/GB</p> <p>Datum uitspraak: 10 april 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Ingevolge het per 1 maart 2013 gewijzigde artikel 20b van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden worden voorlopig gehechte vreemdelingen na het afgeven van een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding in beginsel in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen geplaatst. Er zijn geen omstandigheden aangevoerd op grond waarvan een uitzondering op dit plaatsingsbeleid zou moeten worden gemaakt. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 31</p>

<p>Zaaknummer: 13/0018/GB</p> <p>Datum uitspraak: 9 april 2013</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay</p>	<p>Gelet op klagers gedrag en het advies van de psycholoog waaruit blijkt dat klagers gedrag ontwrichtend was voor de afdeling, kon klager niet langer in het PPC verblijven. In de bestreden beslissing is niet gemotiveerd waarom klager vervolgens op de BPG-afdeling van de p.i. Vught is geplaatst en niet, zoals geadviseerd, op een kleine afdeling met een regime van algehele gemeenschap. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing.</p>	<p>Blz. 33</p>
<p>Zaaknummer: 13/0761/GM</p> <p>Datum uitspraak: 13 mei 2013</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Geen medische redenen om klager niet aan arbeid te laten deelnemen. Inrichtingsarts dient zelfstandige afweging te maken gelet op aard werkzaamheden. Feit dat arboarts tevens als inrichtingsarts optreedt, wil niet zeggen dat hij geen onbevooroordeeld second opinion kan geven. Beroep ongegrond.</p>	<p>Blz. 34</p>
<p>Zaaknummer: 13/0693/GM</p> <p>Datum uitspraak: 13 mei 2013</p>	<p>Medische verzorging medicatieverstrekking</p>	<p>Medisch gezien geen bezwaren tegen toediening methadon later op de dag. Klager krijgt echter 's ochtends ook kritische medicatie uitgereikt. In dit specifieke geval zou klager bij uitzondering in de ochtend ook methadon verstrekt kunnen worden. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 35</p>
<p>Zaaknummer: 12/3288/GM</p> <p>Datum uitspraak: 7 mei 2013</p>	<p>Medische verzorging behandeling; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>De weigering tot nakoming van een toezegging van de directeur van de Bon Futuro-gevangenis te Curaçao om de kosten voor gebitsherstel te betalen is geen medisch handelen als bedoeld in artikel 28 van de Pm. Klager is niet-ontvankelijk in zijn beroep.</p>	<p>Blz. 36</p>

<p>Zaaknummer: 13/0262/TA</p> <p>Datum uitspraak: 1 mei 2013</p>	<p>Activiteiten; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Grootte van luchtruimte dermate klein dat mogelijkheid tot behoorlijke lichaamsbeweging niet aanwezig is. Dit klemt des te meer nu klager maandenlang is afgezonderd en gedurende lange tijd in deze ruimte diende te luchten. Beroep klager gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.</p>	<p>Blz. 36</p>
<p>Zaaknummer: 12/3789/TA</p> <p>Datum uitspraak: 26 april 2013</p>	<p>Urineonderzoek</p>	<p>Met gebruik vacutainer wordt urinecontrole niet uitgevoerd conform de regelgeving, met name wat betreft het vullen van de buisjes. Daaraan doet niet af dat even betrouwbare resultaten als met naleven regelgeving worden behaald. Beroep gegrond, klager alsnog ontvankelijk in beklag en beklag gegrond. Geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 38</p>
<p>Zaaknummer: 12/3725/TA</p> <p>Datum uitspraak: 4 april 2013</p>	<p>Geld of rekening- courant; Ontvankelijkheid materieel</p>	<p>Vermeende schending van een wettelijk recht is vatbaar voor beklag. Inrichting overschrijdt grenzen van bevoegdheid inzake beheer klagers geld door medepatiënten daarbij te betrekken. Beklag gegrond. Tegemoetkoming € 25,=.</p>	<p>Blz. 39</p>
<p>Zaaknummer: 12/4046/TA</p> <p>Datum uitspraak: 3 april 2013</p>	<p>Bewegingsvrijheid afdeling intensieve zorg; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Plaatsing op intensieve zorgafdeling vanwege ophangen pamflet met provocerende teksten en niet direct verwijderen is te ingrijpend nu klager dit pamflet de volgende ochtend heeft verwijderd. Afzondering was meer op zijn plaats geweest. Beroep klager gegrond, tegemoetkoming € 25,=.</p>	<p>Blz. 40</p>
<p>Zaaknummer: 12/3691/TA</p> <p>Datum uitspraak: 29 maart 2013</p>	<p>Bewegingsvrijheid afzondering en separatie; Ontvankelijkheid materieel; Hoorplicht; Mededelingsplicht</p>	<p>Dag/datum opleggen afzondering telt niet mee voor duur v.w.b. ontvankelijkheid. Daarna duurde afzondering nog langer dan 2 dagen/48 uur. Klager alsnog ontvankelijk. Beklag wegens vormverzuim gegrond, tegemoetkoming € 10,=, en gezien gedrag inhoudelijk ongegrond.</p>	<p>Blz. 41</p>

<p>Zaaknummer: 12/3314/TB</p> <p>Datum uitspraak: 12 april 2013</p>	Plaatsing/overplaatsing longstay; Bezoek	Afwijzing verzoek overplaatsing naar andere longstayvoorziening niet onredelijk. Daadwerkelijke verbetering van kwaliteit van leven door overplaatsing is een belang dat meegewogen dient te worden. In dit geval geen medische verklaringen over gezondheid bezoekers overgelegd en capaciteit FPC Veldzicht wordt teruggebracht. Beroep ongegrond.	Blz. 42
<p>Zaaknummer: 12/3872/TB</p> <p>Datum uitspraak: 28 maart 2013</p>	Plaatsing/overplaatsing longstay	Voortzetting plaatsing longstay hangende lang durende herbeoordelingsprocedure niet onredelijk. Met vaststelling beveiligingsniveau laag is getracht klager tegemoet te komen nu daarmee aanvraag verlofmachtiging mogelijk is in afwachting van herbeoordelingsbeslissing. Beroep ongegrond.	Blz. 43
<p>Zaaknummer: 12/3944/JA</p> <p>Datum uitspraak: 23 april 2013</p>	Verlof planmatig; Ontvankelijkheid materieel	Tegen de beslissing van de directeur van een j.j.i. om geen verlofmachtiging aan te vragen staat geen beklag open. Vernietiging uitspraak beklagcommissie. Klager alsnog niet-ontvankelijk in beklag.	Blz. 45
<p>Zaaknummer: 13/0430/JA</p> <p>Datum uitspraak: 2 april 2013</p>	Vermissing; Tegemoetkoming financieel; Schade	Schadevergoedingsaspecten kunnen niet worden betrokken bij tegemoetkoming, nu mede door onzorgvuldig handelen van de inrichting de schade van zoekgeraakte spullen van klager niet eenvoudig is vast te stellen. Beroep directeur tegen schadevergoeding van € 4280,= gegrond, wel tegemoetkoming van € 250,=.	Blz. 47

<p>Zaaknummer: 13/0633/JM</p> <p>Datum uitspraak: 1 mei 2013</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Afbouw gebruik incontinentiemateriaal in poging klager te motiveren het probleem via training aan te pakken was aanvankelijk volgens de norm, maar is dat nu niet meer, gelet op het blijvend ontbreken van klagers toestemming, de duur van de behandeling en de nadelige gevolgen voor klager. Beroep gegrond, geen tegemoetkoming.</p>	<p>Blz. 48</p>
--	--	--	----------------

Zaaknummer:

13/0083/GA

Datum uitspraak:

6 mei 2013

Beroepscommissie:

Wit, mr. J.A.M. de

Boelens, drs. R.K.

Schagen, J.

Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Hoogeveen

Trefwoorden:

Urineonderzoek

Artikelen:

Regeling urinecontrole penitentiaire inrichtingen art. 8

Samenvatting:

Klager wilde na uitslag urinecontrole met te laag kreatininegehalte en dientengevolge bestraffing voor fraude contra-onderzoek laten uitvoeren door een externe laborant.

Nu de procedure tot het afnemen van urine uitputtend is geregeld en met voldoende waarborgen is omkleed, heeft directeur kunnen beslissen om laborant geen toegang te verlenen tot klager. Beroep directeur gegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 8, eerste lid van de Regeling kan de gedetineerde onder andere een disciplinaire straf worden opgelegd indien is gebleken dat de gedetineerde met het urinemonster heeft gefraudeerd. Volgens vaste jurisprudentie van de beroepscommissie mag bij een kreatininegehalte van minder dan 2,0

mmol/l worden uitgegaan van fraude. Alleen bijzondere omstandigheden kunnen een uitzondering op deze regel rechtvaardigen.

Op 10 oktober 2012 is bij klager een kreatininegehalte van 1.4 mmol/l vastgesteld, zodat uitgegaan mag worden van fraude. Bijzondere omstandigheden die een uitzondering op deze regel zouden rechtvaardigen, zijn niet gebleken. De enkele ontkenning van klager dat hij geen verdovende middelen heeft gebruikt en dat er bijzondere omstandigheden aanwezig moeten zijn die een laag kreatininegehalte kunnen verklaren, zijn daartoe onvoldoende. Aan klager is vervolgens een disciplinaire straf opgelegd.

Klager wenst, teneinde aan te tonen dat hij geen verdovende middelen heeft gebruikt, als contra-expertise op eigen kosten een haar- en bloedonderzoek door een met name genoemd bureau te laten verrichten. De directeur heeft het verzoek een laborant van dat bureau tot de gedetineerde toe te laten om de benodigde monsters af te nemen, afgewezen. Tegen deze afwijzing richt zich de klacht.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is de procedure met betrekking tot de afname en controle van urine bij gedetineerden, zoals deze is vastgelegd in de Pbw en de Regeling waarvan een herhaling- en bevestigingsonderzoek deel uitmaken, uitputtend geregeld en met voldoende waarborgen omkleed. Daarnaast is er de hiervoor genoemde vaste jurisprudentie van de beroepscommissie. Binnen dit kader is geen plaats voor een contra-expertise zoals door klager verzocht; eventuele resultaten van een dergelijk onderzoek zullen geen wijziging kunnen aanbrengen aan het oordeel van de beroepscommissie dat sprake is van

fraude en aan de daarmee gepaard gaande straf. Gelet hierop is de beslissing van de directeur om geen toestemming te verlenen een externe laborant toe te staan haar- en bloedmonsters bij klager af te nemen niet als onredelijk of onbillijk aan te merken. Het beroep van de directeur zal gegrond worden verklaard en het beklag alsnog ongegrond.

Zaaknummer:

13/0549/GA

Datum uitspraak:

1 mei 2013

Beroepscommissie:

Bauduin, mr. F.G.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Boone, mr. M.

Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Krimpen aan den IJssel

Trefwoorden:

Disciplinaire straffen straftoemeting

Artikelen:

Pbw art. 51

Samenvatting:

Beklagcommissie dient een zekere terughoudendheid in acht te nemen v.w.b. beoordeling strafmaat. Disciplinaire straf van zeven dagen strafcel i.v.m. onheus bejegenen personeelslid niet onredelijk of onbillijk. Beroep directeur gegrond, vernietigt uitspraak v.w.b. strafmaat, beklag alsnog geheel ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Uit jurisprudentie van de beroepscommissie, onder meer de uitspraak met kenmerk 11/1015/GA, en de Memorie van toelichting bij artikel 68 Pbw volgt dat bij de beoordeling van de strafmaat de beklagcommissie een zekere terughoudendheid in acht dient te nemen, nu slechts getoetst dient te worden - behoudens ingeval er sprake is van strijd met een in de inrichting geldende wettelijk voorschrift - of de beslissing tot strafoplegging redelijk en billijk is. Naar het oordeel van de beroepscommissie kan de door de directeur opgelegde disciplinaire straf van zeven dagen opsluiting in een andere verblijfsruimte dan een strafcel wegens het onheus bejegenen van een personeelslid, gelet op de omstandigheden van het geval, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt.

Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagcommissie zal met betrekking tot de strafmaat worden vernietigd en het beklag zal alsnog geheel ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

13/0214/GA

Datum uitspraak:

23 april 2013

Beroepscommissie:

Holten, mr. A. van der Burke, U.P.

Mohanlal, mr. G.M.

Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Hoogeveen

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pbw art. 60; EVRM art. 8

Samenvatting:

Klager ontvankelijk in beklag betreffende beslissing tot uitsluiting van deelname aan TR. Voor deelname TR is instemmingsverklaring vereist zoals vastgelegd in Draaiboek Samenwerkingsmodel. Daarmee verhoudt zich niet dat gedetineerde zelf beperkingen, voorbehouden of voorwaarden kan stellen aan medewerking. Opvragen en uitwisselen van persoonsgegevens tbv TR niet in strijd met art. 8 EVRM. Directeur heeft zich voldoende moeite getroost klager deel te laten nemen aan TR. Beklag ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Bij brief van 18 september 2012 heeft de directeur klager bericht dat hij zal worden uitgesloten van deelname aan het programma TR. Derhalve is sprake van een beslissing als bedoeld in artikel 60 van de Pbw en de beroepscommissie zal klager ontvankelijk verklaren in zijn beklag.

Klager heeft een aanvraag gedaan om in aanmerking te komen voor een TR-traject. In de instemmingsverklaring van 1 augustus 2012 heeft klager de zinsnede: 'ik daarom toestemming geef voor het opvragen van documentatie en uitwisseling van mijn persoonsgegevens tussen reclassering, justitie en relevante derden' doorgestreept. Klager is van mening dat deze zin te ruim is geformuleerd en voor meerdere uitleg vatbaar is.

De directeur heeft aan het hoofd CBTR gevraagd om aan klager toe te lichten welke persoonsgegevens in het kader van

een TR-traject worden opgevraagd. Bij brief van 13 augustus 2012 is dit nader toegelicht. Klager heeft op 15 augustus 2012 toestemming gegeven voor het opvragen van de in die brief vermelde gegevens, maar hij heeft geweigerd om een nieuwe instemmingsverklaring zonder de genoemde doorhaling te ondertekenen. Klager is bereid een nieuwe instemmingsverklaring te ondertekenen, maar hij wil daarin een verwijzing opnemen naar eerdergenoemde brief van 13 augustus 2012. Dit is door de directeur afgewezen.

In het 'Draaiboek Samenwerkingsmodel GW-3RO' van november 2007 wordt de werkwijze voor een TR-programma beschreven en hierbij wordt een vaste werkwijze voor elke gedetineerde gevolgd. Voor deelname aan TR is een instemmingsverklaring vereist (blz. 13 van genoemd Draaiboek). De instemmingsverklaring maakt deel uit van een vaste werkwijze die door het gevangeniswezen en de reclassering is afgesproken. Alle taken voortvloeiend uit het Samenwerkingsmodel dienen georganiseerd, gecoördineerd en bewaakt te worden door het CBTR. Daarmee verhoudt zich niet dat individuele gedetineerden zelf beperkingen kunnen aanbrengen, voorbehouden maken of voorwaarden stellen ten aanzien van hun medewerking.

De beroepscommissie is van oordeel dat het opvragen en uitwisselen van noodzakelijke documentatie ten behoeve van een TR-traject niet in strijd is met artikel 8 EVRM. De vertrouwelijkheid van klagers gegevens zijn zowel vanuit reclassering als vanuit gevangeniswezen gewaarborgd en dit is ook zo met klager gecommuniceerd.

Uit de stukken en de ter zitting gegeven toelichting blijkt dat de directeur zich voldoende moeite heeft getroost om klager

te laten deelnemen aan een TR-programma, alsook is vanwege de inrichting ruimschoots gecommuniceerd wat de gevolgen zouden kunnen zijn bij het niet tekenen van de door de inrichting gebruikelijkerwijs gehanteerde instemmingsverklaring.

Gezien het voorgaande kan de beslissing van 18 september 2012 waarin klager wordt uitgesloten van deelname aan een TR-programma, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt.

Zaaknummer:

12/1964/GA eindbeslissing

Datum uitspraak:

17 april 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij het detentiecentrum Zeist te Soesterberg

Trefwoorden:

Onderzoek aan lichaam en kleding;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

EVRM art. 3; Pbw art. 9 lid 2 onder d, 24, 29 lid 1, 51; Geweldsinstructie p.i. art. 9 lid 1; Huisregels detentiecentrum.

Samenvatting:

Beslissing tot visitatie bij terugkomst in detentiecentrum na langer verblijf in aanmeldcentrum niet onredelijk. Die

procedure moet over het algemeen als behoorlijk worden aangemerkt. Klaagster is uitdrukkelijk gewezen op consequenties van haar weigering tot medewerking. Voldoende aannemelijk dat klager verzet heeft geboden zodat gebruik beeklem gerechtvaardigd was. Nu er geen schriftelijk verslag is opgesteld, beklag gegrond en tegemoetkoming €15,=. Geen behandeling in strijd met art. 3 EVRM.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van a. het visiteren van klager op 7 maart 2012: Klaagster is op 27 februari 2012 overgebracht naar het aanmeldcentrum Schiphol en zij is op 7 maart 2012 teruggeplaatst in het detentiecentrum Zeist. Klaagster is bij terugkomst in de inrichting op 7 maart 2012 gevisiteerd.

Ingevolge artikel 29, eerste lid, van de Pbw is de directeur bevoegd een gedetineerde bij binnenkomst of bij het verlaten van de inrichting, voorafgaand aan of na afloop van bezoek, dan wel indien dit anderszins noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting, aan zijn lichaam of aan zijn kleding te onderzoeken. De beroepscommissie overweegt dat de directeur een zekere beleidsvrijheid toekomt bij de toepassing van deze bevoegdheid. In dit geval heeft de directeur met het oog op de veiligheid het beleid in de inrichting zo ingevuld dat ingeslotenen structureel worden gevisiteerd na een verblijf van meer dan een dag in een aanmeldcentrum, in casu een inrichting of instelling buiten DJI, aangezien niet duidelijk is welke mate van beveiliging in een dergelijk centrum wordt gehanteerd.

De raadvrouw heeft verwezen naar een beroep gedaan op de jurisprudentie

van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EHRM). De beroepscommissie overweegt dat uit deze jurisprudentie volgt dat "strip-searches" in het algemeen door degene die de strip-search ondergaat kunnen worden ervaren als ondermijnd voor zijn privacy en zijn waardigheid, met name wanneer de betreffende gedetineerde zich ook moet ontkleden in aanwezigheid van anderen en ongemakkelijke houdingen moet aannemen. Maar op zichzelf is zo'n behandeling in de ogen van het EHRM niet onrechtmatig. Een dergelijk onderzoek kan nodig zijn in verband met de veiligheid in de betreffende penitentiaire inrichting. Het onderzoek dient op een behoorlijke wijze te worden uitgevoerd opdat er geen sprake is van onnodige leedtoevoeging. Daarbij geldt dat naarmate de inbreuk op de privacy door het onderzoek groter is, er een grotere terughoudendheid in acht moet worden genomen bij de toepassing van het betreffende controlemiddel (zie de uitspraak *Frérot vs. Frankrijk*, EHRM 12 juni 2007 70204/01).

Uit de stukken blijkt dat klaagster in het aanmeldcentrum Schiphol gedurende negen dagen op een afdeling met andere vreemdelingen heeft verbleven. Gelet op het feit dat klaagster aldus gedurende een relatief lange periode buiten de inrichting met een aanmerkelijk aantal mensen in aanraking is gekomen, terwijl niet duidelijk is welke mate van beveiliging aldaar werd gehanteerd, kon de directeur in redelijkheid beslissen dat klaagster in het belang van de orde en veiligheid in de inrichting bij terugkomst gevisiteerd diende te worden. Anders dan de raadvrouw heeft gesteld is er geen aanleiding voor het oordeel dat hier sprake is geweest van stelselmatige visitatie van klaagster. Bij dit oordeel speelt

een rol dat niet gesteld of gebleken is hoe vaak klaagster tijdens haar verblijf in het detentiecentrum is gevisiteerd.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting volgt verder dat het op 7 maart 2012 de bedoeling was dat klaagster door vrouwelijke personeelsleden gevisiteerd zou worden. Daarbij diende zij zich te ontkleden en een aantal kniebuigingen te maken. Er zou geen sprake zijn van aanraken door de personeelsleden. De beroepscommissie overweegt dat deze procedure, gelet op het doel dat ermee wordt nagestreefd, in het algemeen moet worden aangemerkt als behoorlijk.

Klaagster weigerde echter mee te werken aan dit lichaamsonderzoek, ook nadat het personeel haar meerdere malen om haar medewerking had gevraagd. Met klaagster werd daarbij Engels gesproken. Vervolgens is aan klaagster uitgelegd dat als zij niet zou meewerken het personeel haar kleding zou uitdoen en dat er dan ook in verband met de veiligheid mannelijke personeelsleden bij aanwezig zouden zijn. Op dat moment waren er geen andere vrouwelijke personeelsleden in dienst.

In opdracht van de toen aanwezige plaatsvervangend vestigingsdirecteur [...] heeft het afdelingshoofd klaagster nogmaals uitgelegd wat de consequenties zouden zijn van haar weigering mee te werken aan de visitatie. Klaagster zou dan namelijk worden geplaatst in een afzonderingscel en daaraan voorafgaand zou zij gedwongen worden mee te werken aan visitatie. Omdat klaagster bleef weigeren mee te werken is zij door personeel ontkleed. Hierbij waren ook twee mannelijke personeelsleden aanwezig. Er is op haar een beenklem toegepast. Volgens de directeur is er geen sprake geweest van vaginale visitatie. Wel heeft een vrouwelijk personeelslid klaagsters bilnaad geschouwd

omdat klaagster weigerde de verzochte kniebuigingen te maken.

Nu klaagster geweigerd had mee te werken aan de reguliere visitatie bij terugkomst in de inrichting kon de directeur in redelijkheid beslissen klaagster in het belang van de orde en veiligheid van de inrichting de maatregel van afzondering op te leggen. Tevens kon van klaagster in redelijkheid verlangd worden dat zij meewerkte aan de visitatie die gewoonlijk voorafgaat aan plaatsing in een afzonderingscel. Het is de beroepscommissie ambtshalve bekend dat ook in andere penitentiaire inrichtingen visitatie plaatsvindt voorafgaand aan een plaatsing in een afzonderingscel. De omstandigheid dat bekend was dat klaagster als vreemdelinge in de vreemdelingbewaring een problematische voorgeschiedenis had, en dus mogelijk als kwetsbare persoon diende te worden beschouwd, behoefde hieraan niet in de weg te staan. Bekend was immers dat klaagster in het verleden altijd, zij het onder protest, had meegewerkt aan visitaties bij terugkomst in de inrichting. Een trauma op dit gebied behoefde men dus niet te verwachten. Bovendien had klaagster geen enkele reden gegeven voor haar weigerachtige houding. Het gegeven dat er twee mannelijke personeelsleden aanwezig waren bij de gedwongen visitatie brengt naar het oordeel van de beroepscommissie niet mee dat er sprake is van een onbehoorlijke uitvoering van de visitatieprocedure, nu klaagster met nadruk is gewezen op de consequenties van haar weigering en er op dat moment geen andere, vrouwelijke personeelsleden beschikbaar waren. De beroepscommissie acht niet aannemelijk geworden dat klaagster vaginaal is gevisiteerd. Wel is haar bilnaad geschouwd, hetgeen de beroepscommissie een proportionele

maatregel acht gelet op klaagsters weigering om kniebuigingen te maken.

Ten aanzien van het aanleggen van een beenklem bij klaagster, geldt het volgende. Voldoende aannemelijk is dat klaagster op dusdanige wijze verzet heeft geboden tegen de visitatie dat het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen, zoals een beenklem, gerechtvaardigd was. Van het gebruikmaken van dit middel had echter een schriftelijk verslag, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Geweldsinstructie penitentiaire inrichtingen, moeten worden gedaan. Een dergelijk verslag ontbreekt. Dit onderdeel van het beklag zal daarom op formele gronden alsnog gegrond worden verklaard. Aan klaagster zal een tegemoetkoming worden toegekend van € 15,=.

Van een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM is echter naar het oordeel van de beroepscommissie geen sprake geweest. In zoverre onderschrijft de beroepscommissie het oordeel van de voorzitter van de beklagcommissie.

Ten aanzien van b. de ordemaatregel van 8 maart 2012 van plaatsing in afzondering in een afzonderingscel voor de duur van twee dagen:

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Ten aanzien van c. de omstandigheden in de afzonderingscel:

De beroepscommissie is van oordeel dat onvoldoende aannemelijk is geworden dat er urine op de vloer van de isolatiecel lag op het moment dat klaagster in die cel werd

ingesloten. Klaagster is blijkens het medisch verslag op 8 en 9 maart 2012 meermalen bezocht door mensen van de medische dienst. Bij geen van deze bezoeken heeft zij erover geklaagd dat de cel niet schoon was. Uit de aantekening in het medisch verslag dat zij zich zorgen maakte om haar papieren, maakt de beroepscommissie op dat zij wel in staat was om te klagen. De directeur heeft meegedeeld dat klaagster dagelijks de gelegenheid is geboden om haar cel te reinigen, maar dat zij dat geweigerd heeft. Gelet hierop kan hetgeen in beroep is aangevoerd naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Ten aanzien van d. de disciplinaire straf van 22 maart 2012 van één dag opsluiting in een strafcel:

Uit het rapport van 22 maart 2012 blijkt dat klaagster naar personeelsleden heeft gespuugd en personeelsleden heeft uitgescholden. Er was die ochtend een alarm voor een brandoefening. Alle gedetineerden moesten in veiligheid worden gebracht. Na afloop van de oefening heeft klaagster naar personeelsleden gespuugd die haar naar haar cel begeleidden. Tijdens de evaluatie van het personeel van de ontruimingsoefening zocht klaagster herhaaldelijk luidkeels contact met het personeel via de intercom. Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

12/3903/GA

Datum uitspraak:

16 april 2013

Beroepscommissie:

Holten, mr. A. van der
Boelens, drs. R.K.
Mohanlal, mr. G.M.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie Zwolle Zuid 1

Trefwoorden:

Onderwijs

Artikelen:

Pbw art. 48; Circulaire schriftelijke studies gedetineerden

Samenvatting:

In dit (bijzondere) geval dient de directeur zijn beslissing over klagers verzoek om een tegemoetkoming in de studiekosten te baseren op de - inmiddels ingetrokken - circulaire schriftelijke studies gedetineerden. Klager voldoet aan de voorwaarden uit de circulaire. Nu klagers studie bestaat uit verschillende modulen kan in redelijkheid van hem worden verwacht dat hij per module verzoekt om een tegemoetkoming. Geen reden om klager geen tegemoetkoming toe te kennen tav kosten van het startpakket. Beroep directeur ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

In beroep staat allereerst ter beoordeling de vraag of de directeur klagers verzoek om een tegemoetkoming in de studiekosten dient te beoordelen op grond van de circulaire betreffende schriftelijke studies

van gedetineerden van 20 juni 1988, nr. 361/388 (verder: de circulaire) of op grond van artikel 48, vierde lid, van de Pbw. De beroepscommissie stelt als uitgangspunt voorop dat de directeur bij het nemen van een nieuwe beslissing, naar aanleiding van een uitspraak van de beklag- of beroepscommissie, rekening moet houden met de feiten en omstandigheden zoals die op het moment van beslissen bekend zijn en daarbij de wet- en regelgeving, zoals die op het moment van beslissen gelden, moet toepassen. Slechts in bijzondere gevallen kan van dit uitgangspunt worden afgeweken.

Bij besluit van 2 november 2012 is door de Staatssecretaris de circulaire ingetrokken. In dat besluit is bepaald dat verzoeken om een tegemoetkoming in de studiekosten, tot het moment dat er een nieuwe regeling in werking is getreden, moeten worden beoordeeld op grond van artikel 48, vierde lid, van de Pbw. Artikel 48, vierde lid, van de Pbw luidt als volgt: 'Onze Minister stelt regels omtrent de voorwaarden waaronder een tegemoetkoming kan worden verleend in de kosten die voor de gedetineerde aan het volgen van onderwijs en het deelnemen aan andere educatieve activiteiten voor zover hierin niet in de inrichting wordt voorzien, kunnen zijn verbonden. Deze voorwaarden kunnen betreffen de aard, de duur en de kosten van deze activiteiten alsmede de vooropleiding van de gedetineerde en diens vorderingen.' Hoewel in dit artikel uitdrukkelijk staat dat de voorwaarden, waaronder een tegemoetkoming kan worden toegekend, worden vastgelegd in door de Minister vastgestelde regels – in dit geval een circulaire –, ontbreekt sinds de intrekking van de circulaire een dergelijke regeling.

De beroepscommissie stelt vast dat de

circulaire van kracht was op het moment van indiening van het verzoek door klager, op 13 november 2011, en ten tijde van de (eerste) afwijzing van dit verzoek door de directeur, op 5 januari 2012. De beroepscommissie heeft bij uitspraak van 31 juli 2012 (kenmerk 12/1010/GA) geoordeeld dat een verzoek om een tegemoetkoming in de studiekosten, dus ook klagers verzoek, moet worden beoordeeld op basis van de circulaire en dat klager voldoet aan de vereisten zoals vermeld in de circulaire. De beslissing van de directeur van 5 januari 2012 is door de beroepscommissie vernietigd en de directeur is opgedragen een nieuwe beslissing te nemen. De directeur heeft klager, ter voorbereiding op het nemen van een nieuwe beslissing, twee keer verzocht inlichtingen te verstrekken over (de hoogte van de kosten van) zijn studie, waarvan de laatste keer op 11 september 2012. Klager heeft de gevraagde inlichtingen op 14 september 2012 verstrekt. De directeur heeft op 9 november 2012, aldus een week nadat de circulaire is ingetrokken, een beslissing genomen op klagers verzoek. Onduidelijk is waarom het, nadat klager de gevraagde inlichtingen heeft verstrekt, nog ongeveer twee maanden heeft geduurd voordat de directeur een beslissing heeft genomen op klagers verzoek.

Nu

- de circulaire is ingetrokken zonder dat is voorzien in een nieuwe (vervangende) regeling als bedoeld in artikel 48, vierde lid, van de Pbw,
- de circulaire nog van toepassing was ten tijde van het indienen van het verzoek en ten tijde van de eerste afwijzing van dat verzoek door de directeur,
- de beroepscommissie op 31 juli 2012 heeft beslist dat klagers verzoek moet worden beoordeeld aan de hand van de circulaire en dat klager aan de voorwaarden

van de circulaire voldoet,

- het na de uitspraak van de beroepscommissie ongeveer drie en een halve maand – en na het verstrekken van inlichtingen door klager ongeveer twee maanden – heeft geduurd voordat de directeur een nieuwe beslissing heeft genomen en

- die beslissing een week na intrekking van de circulaire is genomen,

is de beroepscommissie van oordeel dat er sprake is van een dermate bijzondere omstandigheid dat er in dit geval een uitzondering moet worden gemaakt op het hierboven vermelde uitgangspunt. De beroepscommissie is gelet op het vorenstaande van oordeel dat het door klager, reeds op 13 november 2011, gedane verzoek om een tegemoetkoming in de studiekosten moet worden beoordeeld aan de hand van de – op 2 november 2012 ingetrokken – circulaire. De beroepscommissie zal het beroep van de directeur derhalve ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie bevestigen, hetgeen inhoudt dat de bestreden beslissing van de directeur zal worden vernietigd.

De beklagcommissie heeft zich inhoudelijk niet uitgelaten over de vraag of de directeur in redelijkheid heeft kunnen beslissen het verzoek van klager af te wijzen. In het beroepschrift heeft de directeur de beroepscommissie verzocht een inhoudelijke beoordeling aan zich te houden en een uitspraak te doen over het materiële geschil. Gelet hierop en gezien de tijd die inmiddels is verstreken sinds de indiening van het verzoek door klager, zal de beroepscommissie, om proceseconomisch redenen, een oordeel geven op bovengenoemde vraag.

In onderdeel 1, sub d, van de circulaire staat – voor zover hier van belang – het volgende: 'Alleen indien vaststaat dat de schriftelijke studie nog kan worden afgerond binnen de resterende periode [van detentie], kan de aanvraag worden gehonoreerd.'. Uit hetgeen ter zitting is aangevoerd en de informatie die is te raadplegen op de website van de Open Universiteit blijkt het volgende. De studie die klager wil volgen bestaat uit 42 modules. Het bestuderen van één module kost gemiddeld 100 á 120 uur, waarmee de studieduur van de gehele Bachelor uitkomt op gemiddeld 4200 tot 5040 uur. Een student van de Open Universiteit rondt gemiddeld zes modules per jaar af. De gemiddelde studieduur van de Bachelor Rechtsgeleerdheid bedraagt daarmee zeven jaar. Hoewel het, gelet op het vorenstaande, thans – aldus ruim acht maanden na de uitspraak van de beroepscommissie van 31 juli 2012 – onvoldoende aannemelijk is dat klager de gehele studie kan afronden voor de einddatum van zijn detentie (in mei 2014), is de beroepscommissie van oordeel dat dit klager, gelet op de periode die sinds de datum van indiening van het verzoek is verstreken en gezien het feit dat de directeur eerst na ongeveer drie en een halve maand na de uitspraak van de beroepscommissie een nieuwe beslissing heeft genomen, redelijkerwijs niet kan worden tegengeworpen. Daarbij komt dat klager voldoet aan de overige vereisten die in de circulaire zijn vermeld en dat de overige door de directeur aangedragen argumenten naar het oordeel van de beroepscommissie, zoals ook is overwogen in de uitspraak van 31 juli 2012, niet tot afwijzing van het verzoek kunnen leiden, nu deze argumenten niet zijn te brengen onder de afwijzingsgronden als vermeld in de circulaire. Uit vaste jurisprudentie volgt dat er geen ruimte bestaat om een verzoek om

een tegemoetkoming in de studiekosten af te wijzen op andere (afwijzings)gronden dan op de afwijzingsgronden die zijn vermeld in de circulaire.

Nu onvoldoende aannemelijk wordt geacht dat klager thans de gehele studie nog binnen de resterende periode van zijn detentie kan afronden, bestaat er naar het oordeel van de beroepscommissie geen reden aan klager op voorhand een tegemoetkoming ter hoogte van de kosten van de gehele door hem te volgen studie toe te kennen. Dit is, gelet op de modulaire opbouw van de studie, ook niet nodig. Daarentegen acht de beroepscommissie het, nu klager voldoet aan de vereisten uit de circulaire en er mede door toedoen van de directeur veel tijd is verstreken sinds de indiening van klagers verzoek, onredelijk en onbillijk als aan klager in het geheel geen tegemoetkoming voor de door hem te maken studiekosten wordt toegekend.

De modulaire opbouw van de studie maakt het studenten, onder wie klager, mogelijk telkens één of meerdere modules te bestellen en te bestuderen en vervolgens, na afronding daarvan, een nieuwe module of nieuwe modules te bestellen. Gelet daarop ligt het naar het oordeel van de beroepscommissie in de rede dat klager per bestelde module een verzoek indient voor het verkrijgen van een tegemoetkoming in zijn studiekosten. Uit de informatie op de website van de Open Universiteit blijkt dat de Bachelor Rechtsgeleerdheid begint met een startpakket, bestaande uit twee vaste inleidende modules. De beroepscommissie acht het voldoende aannemelijk dat klager deze twee modules binnen zijn detentieperiode kan afronden en ziet, nu klager voldoet aan de vereisten uit de circulaire, in ieder geval

geen aanleiding voor de directeur klager geen tegemoetkoming toe te kennen voor de kosten van dit startpakket. De beroepscommissie is, gelet op de modulaire opbouw van de studie, van oordeel dat in redelijkheid van klager kan worden verwacht dat hij vervolgens, na afronding van de modules uit het startpakket, per module bij de directeur een nieuw verzoek indient voor het verkrijgen van een tegemoetkoming. Indien hij vervolgens die module heeft afgerond, kan hij wederom per module een nieuw verzoek indienen bij de directeur. Dit sluit evenwel niet uit dat klager in uitzonderlijke gevallen meerdere modules in één keer kan aanvragen, bijvoorbeeld omdat dit korting oplevert of omdat deze modules sterk met elkaar samenhangen, en dat hij voor die kosten een tegemoetkomingsverzoek kan indienen. Overigens staat het ter beoordeling van de directeur of aan klager een tegemoetkoming wordt toegekend. Derhalve ligt het in de rede dat klager, indien hij voornemens is meerdere modules in één keer te bestellen en daarvoor een tegemoetkomingsverzoek in te dienen, dit eerst met de directeur overlegt. De directeur zal bij de beoordeling van een verzoek van klager om een tegemoetkoming in de kosten van een bestelde module rekening moeten houden met objectiveerbare criteria zoals de door klager behaalde resultaten en zijn studievoortgang. Ook zal de directeur moeten oordelen of het aannemelijk is of klager de te volgen module(n) nog zal kunnen afmaken binnen zijn resterende detentieperiode. Indien aan die criteria wordt voldaan is er geen aanleiding geen tegemoetkoming toe te kennen, tenzij een (nieuwe) in artikel 48, vierde lid, van de Pbw genoemde regeling of circulaire in werking treedt waarbij de regels omtrent het verstrekken van een tegemoetkoming

worden gewijzigd. In dat geval zal de directeur het verzoek moeten beoordelen aan de hand van de dan geldende regeling of circulaire.

De beklagcommissie heeft de directeur opgedragen een nieuwe beslissing te nemen. De beroepscommissie bevestigt deze beslissing van de beklagcommissie, met dien verstande dat de beroepscommissie de directeur opdraagt een nieuwe beslissing te nemen, met inachtneming van het bovenstaande – hetgeen in ieder geval inhoudt dat klager een, conform de circulaire te bepalen, tegemoetkoming dient te ontvangen voor de kosten van het startpakket –, binnen een termijn van één week na ontvangst van deze uitspraak.

Zaaknummer:

13/0403/GA

Datum uitspraak:

15 april 2013

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Fernandes Mendes, mr. H.K.
Schudel, prof.dr. W.J.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de p.i. Krimpen aan den
Ijssel

Trefwoorden:

Terugdringen recidive; Verlof algemeen

Artikelen:

Pbw art. 2, 69
Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting
art. 4, 14 e.v.

Samenvatting:

Directeur weliswaar verantwoordelijk voor uitvoering TR-trajecten, maar in grote mate afhankelijk van reclassering. Directeur heeft beperkte middelen om reclassering aan te sporen. Directeur heeft gedaan wat binnen zijn bereik lag. Beslissing afwijzing aanvraag algemeen verlof niet onredelijk, gelet op drugsgebruik. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder a. overweegt de beroepscommissie als volgt. De beroepscommissie gaat bij haar beoordeling uit van de volgende feiten en omstandigheden. Klager is op 28 februari 2012 afgestraft en heeft in april 2012 getekend voor deelname aan het programma terugdringen recidive (TR). Op 28 augustus 2012 is hij bezocht door een medewerker van de reclassering. Op 18 september 2012 heeft de reclassering een re-integratieplan opgesteld, waarin is geadviseerd klager te laten deelnemen aan een CoVa+-training. Op 12 en 28 november 2012 is klager getest voor deelname aan die training. In februari 2013 is de training van klager van start gegaan.

De beroepscommissie is, mede gezien in het licht van artikel 2, tweede lid, van de Pbw, van oordeel dat het onwenselijk is dat klager, die in april 2012 heeft getekend voor deelname aan het TR-traject, eerst op 28 augustus 2012 (vier maanden later) is gezien door een medewerker van de reclassering en dat de, in het re-integratieplan van 18 september 2012, door de reclassering geïndiceerde CoVa+-training eerst in februari 2013 (vijf maanden later) aan klager is aangeboden. Hierdoor is klagers TR-traject – en daarmee samenhangend – zijn detentiefasering aanzienlijk vertraagd. De vraag is of de

directeur verantwoordelijk kan worden gehouden voor deze vertraging.

De directeur is verantwoordelijk voor de (adequate) uitvoering van TR-trajecten van de in zijn inrichting verblijvende gedetineerden. In het verlengde hiervan is de directeur ook (functioneel) verantwoordelijk voor de werkzaamheden en het handelen van de TR-begeleider. Het feit dat een deel van de voorbereiding en de uitvoering van de TR-trajecten wordt verricht en gecoördineerd door medewerkers van de reclassering doet hier niet aan af. Echter, dit leidt er wel toe dat de directeur voor de uitvoering van de TR-trajecten in aanzienlijke mate afhankelijk is van de reclassering. Daarbij komt dat de directeur slechts beperkte mogelijkheden tot zijn beschikking heeft om de reclassering aan te sporen, indien, zoals in klagers geval, een reclasseringsrapport (te) lang uitblijft of de geïndiceerde gedragstraining niet tijdig wordt aangeboden. Daarnaast heeft de directeur niet de middelen tot zijn beschikking om, bij het uitblijven van actie van de reclassering, vanuit de inrichting de door de reclassering geïndiceerde trainingen aan gedetineerden aan te bieden. De beroepscommissie wijst er op dat de directeur voor de uitvoering van TR-trajecten weliswaar verantwoordelijk wordt gehouden, maar voor de uitvoering in hoge mate afhankelijk is van de reclassering en geen bevoegdheden ter beschikking heeft om de reclassering ter zake aanwijzingen te geven. Op basis van hetgeen de directeur ter zitting naar voren heeft gebracht acht de beroepscommissie het voldoende aannemelijk dat de directeur de reclassering regelmatig heeft gerappelleerd en aangespoord, allereerst om een reclasseringsadvies omtrent klager op te stellen en vervolgens om de in dat

reclasseringsadvies geïndiceerde training aan klager aan te bieden. Gelet hierop, is de beroepscommissie van oordeel dat de directeur heeft gedaan hetgeen binnen zijn bereik lag en hetgeen in redelijkheid van hem kon worden verlangd. De beroepscommissie zal het beroep derhalve ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagcommissie met aanvulling van de gronden bevestigen.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. De directeur heeft op 14 november 2012 klagers verzoek om algemeen verlof afgewezen, omdat het OM negatief heeft geadviseerd, klager veel drugsgerelateerde rapporten heeft ontvangen, klager geen geldig legitimatiebewijs heeft en klager nog geen CoVa+-training heeft gevolgd. De in het advies van het OM genoemde gronden voor afwijzing van de verlofaanvraag (ernst van het delict, risico van ongewenste slachtofferconfrontatie en vrees voor herhaling en maatschappelijke onrust) kunnen zonder nadere feitelijke onderbouwing daarvan de afwijzing van de verlofaanvraag niet rechtvaardigen. Voorts is de beroepscommissie van oordeel dat het klager niet kan worden tegengeworpen dat hij ten tijde van zijn verlofaanvraag de geïndiceerde CoVa+-training (nog) niet had gevolgd, nu aan klager, die reeds in april 2012 heeft getekend voor deelname aan TR, eerst in februari 2013 de CoVa+-training is aangeboden.

Echter, wel reden voor afwijzing van de verlofaanvraag zijn de rapporten die klager zijn aangezegd wegens drugsgebruik. Uit de door de directeur overgelegde stukken blijkt dat klager zowel bij de op 12 juli 2012 afgenomen urinecontrole als bij de op 17 augustus 2012 afgenomen urinecontrole

positief heeft gescoord op het gebruik van softdrugs. Uit het drugsontmoedigingsbeleid van 1 oktober 2008 blijkt dat het eerstvolgende verlof van een gedetineerde, die voor de tweede keer in een periode van drie maanden softdrugs heeft gebruikt, wordt ingetrokken. Voornoemde omstandigheid vormt naar het oordeel van de beroepscommissie een contra-indicatie voor verlofverlening. Derhalve kan de beslissing van de directeur, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen en gelet op de weigeringsgrond als bedoeld in artikel 4 onder c. van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Daarbij komt nog dat, gelet op de inlichtingen van de directeur, onvoldoende is komen vast te staan dat klager, ten tijde van de afwijzende beslissing van de directeur, in het bezit was van een geldig identiteitsbewijs. Het niet in het bezit zijn van een geldig legitimatiebewijs kan naar het oordeel van de beroepscommissie, gelet op de in Nederland geldende identificatieplicht – vastgelegd in artikel 2 van de Wet op de identificatieplicht – en op artikel 447e van het Wetboek van Strafrecht, reden zijn om een verlofaanvraag af te wijzen. Het beroep zal ongegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagcommissie zal met aanvulling van de gronden worden bevestigd.

Zaaknummer:

13/0228/GA

Datum uitspraak:

12 april 2013

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de

Pattijn MSM, J.M.L.

Wijte, mr. Th.E.M.

Kokee, R. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechter bij de locatie Westlinge te Heerhugowaard

Trefwoorden:

Urineonderzoek; Disciplinaire straffen
aanleiding

Artikelen:

Regeling urinecontrole penitentiaire
inrichtingen art. 8

Samenvatting:

Voor berekening bijgebruik wordt uitgegaan van THC-kreatinine ratio en halfwaardetijd van 36 uur. Bijgebruik in casu voldoende aannemelijk. Aan stelling in drugsontmoedigingsbeleid dat dalende THC-waarde als niet-gebruik wordt beschouwd, wordt voorbijgegaan. Oplegging straf niet onredelijk of onbillijk. Beroep directeur gegrond. Beklag alsnog ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 8, eerste lid, van de Regeling urinecontrole penitentiaire inrichtingen kan de gedetineerde een disciplinaire straf worden opgelegd, indien gebruik van gedragsbeïnvloedende middelen is vastgesteld.

De locatie Westlinge laat, evenals de andere penitentiaire inrichtingen, de in het kader van bij urinecontroles afgenomen urinemonsters onderzoeken door 'Diagnostiek voor U'. Uit de informatie van 'Diagnostiek voor U' en uit de laboratoriumuitslagen komt het volgende naar voren. De afkapwaarde van THC (of cannabinoïden) bedraagt 50 ng/ml. Indien

uit de uitslag van een urinecontrole blijkt dat een gedetineerde een THC-waarde heeft die hoger is dan de afkapwaarde van THC, betekent dit niet automatisch dat de gedetineerde softdrugs heeft gebruikt. Voor de beoordeling of er sprake is geweest van bijgebruik, sinds het moment waarop de vorige urinecontrole is afgenomen, dient te worden gekeken naar de verhouding tussen de THC-waarde en de kreatinine-waarde (de THC-kreatinine ratio). Voor berekeningen over bijgebruik van softdrugs wordt door 'Diagnostiek voor U' gebruik gemaakt van een halfwaardetijd van THC van 36 uur. Dit betekent dat na elke 36 uur de THC-kreatinine ratio moet zijn gehalveerd.

Bij klager is op 5 juni 2012 een urinecontrole afgenomen. Uit de uitslag blijkt dat klager op dat moment een THC-waarde had van 1579 ng/ml tegenover een THC-kreatinine ratio van 38. Op 2 juli 2012 is wederom bij klager een urinecontrole afgenomen. Uit de uitslag blijkt dat klager op dat moment een THC-waarde had van 56 ng/ml en een THC-kreatinine ratio van 6,67. Nu de THC-kreatinine ratio na telkens 36 uur moet zijn gehalveerd, acht de beroepscommissie op basis van bovengenoemde uitslagen van de bij klager afgenomen urinecontroles voldoende aannemelijk dat klager in de periode tussen 5 juni 2012 en 2 juli 2012, ongeveer 27 dagen, heeft (bij)gebruikt.

De beroepscommissie gaat voorbij aan de stelling in het drugsontmoedigingsbeleid, waarop de beklagrechtelijke beslissing grondt, dat een dalende THC-waarde als niet-gebruik wordt beschouwd, nu naar het oordeel van de beroepscommissie het bijgebruik niet alleen wordt vastgesteld op grond van de waarde van de THC, maar op grond van de THC-kreatinine ratio. Gelet op het vorenstaande is de

beroepscommissie van oordeel dat de bestreden beslissing van de directeur niet in strijd is met de wet en niet kan worden aangemerkt als onredelijk en onbillijk. Het beroep van de directeur zal derhalve gegrond worden verklaard. De uitspraak van de beklagrechtelijke zal worden vernietigd en het beklag zal alsnog ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

13/0370/GA

Datum uitspraak:

12 april 2013

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Fernandes Mendes, mr. H.K.
Schudel, prof.dr. W.J.
Groeneveld, mr. F.A. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtelijke bij de p.i.
Nieuwegein

Trefwoorden:

Telefoon; Ontvankelijkheid formeel;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pbw art. 39

Samenvatting:

Klachten betreffen (deels) niet naleven van eerdere uitspraak van beroepscommissie mbt Telio. Telefoongesprekken nog steeds standaard opgenomen. Beroep gegrond, maar geen tegemoetkoming, omdat wordt gewerkt aan een beleidskader. Afwijzing verzoek om collect call te mogen bellen niet onredelijk. Klager niet-ontvankelijk in beklag

over hoge beltarieven en 'witte lijst' met 0800/0900-nummers.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van de klachten als vermeld onder a. en b. overweegt de beroepscommissie als volgt. De klachten betreffen het niet naleven door de directeur van (bepaalde onderdelen uit) de uitspraak van de beroepscommissie van 12 november 2012 (12/1767/GA en 12/1851/GA). Anders dan de beklagrechtter, is de beroepscommissie van oordeel dat er sprake is van twee nieuwe klachten.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder a. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beroepscommissie stelt vast dat telefoongesprekken van gedetineerden, in strijd met de uitspraak van de beroepscommissie van 12 november 2012, thans nog steeds standaard worden opgenomen, zonder dat door de directeur een afweging wordt gemaakt of dit in de inrichting noodzakelijk is in verband met het uitoefenen van toezicht. Mitsdien is er nog steeds sprake van strijd met de Pbw, meer in het bijzonder met artikel 39, eerste lid, van de Pbw, waarin is bepaald dat telefoongesprekken kunnen – hetgeen erop duidt dat een belangenafweging moet worden gemaakt – worden opgenomen. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard, de uitspraak van de beklagrechtter zal in zoverre worden vernietigd, klager zal alsnog ontvankelijk worden verklaard in zijn beklag en dit beklag zal alsnog gegrond worden verklaard.

Ter zitting heeft de juridisch adviseur van het hoofdkantoor van DJI de toezegging gedaan dat voor de zomer van 2013 een beleidskader wordt opgeleverd op grond waarvan per inrichting een afweging kan worden gemaakt over het standaard

opnemen van telefoongesprekken. De beroepscommissie begrijpt dat het opstellen van een dergelijk beleidskader en het doen van onderzoek naar de noodzakelijkheid van het opnemen van telefoongesprekken per inrichting enige tijd in beslag neemt. De beroepscommissie zal aan klager om deze reden geen egemoetkoming toekennen.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder b. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beroepscommissie acht het, gelet op hetgeen de directeur heeft aangevoerd, voldoende aannemelijk dat de 'witte lijst' met daarop 0800/0900-nummers in de inrichting is opgehangen. Het is uit de behandeling ter zitting ook duidelijk geworden dat die lijst onvolledig is. Zo staat klagers zorgverzekeraar niet op de lijst, maar niet gebleken is dat klager bij de directeur een verzoek heeft ingediend om zijn zorgverzekeraar te mogen bellen. Om die reden had klager op deze grond niet-ontvankelijk moeten worden verklaard in zijn beklag. De beroepscommissie zal het beroep ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagrechtter met wijziging van de gronden bevestigen.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder c. overweegt de beroepscommissie het volgende. De beroepscommissie acht het voldoende aannemelijk dat klager, na de uitspraak van de beroepscommissie, een verzoek heeft ingediend bij de directeur om collect call te mogen bellen. Door de directeur is niet op dit verzoek beslist en daartegen richt het beklag zich. Anders dan de beklagrechtter, is de beroepscommissie van oordeel dat er sprake is van een nieuwe klacht, waarin klager, gelet op artikel 60, tweede lid, van de Pbw, kan worden ontvangen. De uitspraak van de beklagrechtter zal derhalve in zoverre worden

vernietigd en klager zal alsnog ontvankelijk worden verklaard in dit beklag.

Nu de uitsluiting van de mogelijkheid om collect call te bellen een voor alle in de inrichting verblijvende gedetineerden geldende regel betreft en niet in strijd is met hogere wet- en/of regelgeving, is het nalaten te beslissen op het verzoek van klager collect call te mogen bellen – hetgeen naar het oordeel van de beroepscommissie in deze zaak gelijk staat aan een afwijzende beslissing op dat verzoek – niet onredelijk en onbillijk. Hierbij neemt de beroepscommissie in aanmerking de mededeling van de directeur dat in uitzonderlijke omstandigheden gedetineerden wel de mogelijkheid wordt geboden om collect call (met een niet-Teliotelefoon) te bellen. Het beklag zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Ten aanzien van het beklag als vermeld onder d. overweegt de beroepscommissie het volgende. De klacht over de hoge beltarieven van Telio is gericht tegen een algemene voor alle in de inrichting verblijvende gedetineerden geldende regel. Uit de door en namens klager in het geding gebrachte informatie is onvoldoende aannemelijk geworden dat er sprake is van zodanige excessieve en onredelijk hoge beltarieven dat een inbreuk wordt gemaakt op klagers recht op 'family life' en zijn recht op het voeren van zijn verdediging, bij het gebruik maken van de mogelijkheid om met zijn familie en advocaten te bellen. De beroepscommissie betreft hierbij het, niet bestreden, gegeven dat Telio uit de aanbesteding als de voordeligste aanbieder tevoorschijn is gekomen. Nu bij de tariefstelling niet is gebleken van strijd met hogere wet- en/of regelgeving kan klager niet worden ontvangen in zijn beklag. De beroepscommissie zal het beroep

ongegrond verklaren en de uitspraak van de beklagrechtter met wijziging van de gronden bevestigen.

Zaaknummer:

12/4015/GA

Datum uitspraak:

10 april 2013

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie p.i. Vught

Trefwoorden:

Verlof algemeen

Artikelen:

Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 4, 14 e.v.

Samenvatting:

Klager is veroordeeld in publiciteitsgevoelige zedenzaak met groot aantal slachtoffers. Afwijzing verlofaanvraag in juli 2012 is gelet op maatschappelijke onrust niet onredelijk, beroep ongegrond. Ten aanzien van afwijzing in november 2012 kent beroepscommissie gelet op naderende VI-datum aan belang van klager doorslaggevende betekenis toe. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing aan directeur.

Rechtsoverwegingen:

Het OM en de politie hebben negatief geadviseerd vanwege het risico van ongewenste confrontatie met de slachtoffers,

het risico van maatschappelijke onrust en het risico van gevaar voor de gedetineerde. De politie heeft aangegeven dat de maatschappelijke onrust een gevaar voor klager kan opleveren. Het zou dusdanige vormen kunnen aannemen dat de veiligheid van klager niet door de politie gewaarborgd kan worden.

De directeur heeft aangegeven dat bij klager door Novadic Kentron een Risc is afgenomen. Op basis van de uitkomst wordt negatief geadviseerd omtrent het verlof. Wat er ook zij van de stelling van klager over de ondeugdelijkheid van het reclasseringsrapport van 3 september 2012, de beroepscommissie is van oordeel dat naast de negatieve adviezen van het OM en de politie in klagers geval mede bepalend zal moeten zijn het feit dat klagers strafzaak in 2010 en 2011 grote aandacht in de media heeft gekregen en veel maatschappelijke onrust heeft veroorzaakt. Aangezien klager tijdens verlof deels zelfstandig zal reizen, is, zoals de directeur meldt, de kans op confrontaties met derden, die hem zouden herkennen, reëel aanwezig. Uit de genoemde brief van 19 januari 2012 van de directeur gevangeniswezen aan de vestigingsdirecteuren van de p.i. blijkt voorts dat de slachtoffers geïnformeerd dienen te worden over het eerste verlof van een gedetineerde met een spreekwaardig delict. Gezien het grote aantal slachtoffers is de kans evenredig groot dat bekend wordt dat klager met verlof zal gaan, waardoor er risico bestaat voor maatschappelijke onrust en mogelijk gevaar voor klager zelf.

De beroepscommissie overweegt dat bij de beslissing op een verzoek om verlof een afweging dient te worden gemaakt tussen enerzijds het belang van de gedetineerde bij een goede en tijdige voorbereiding van zijn terugkeer in de maatschappij en anderzijds het belang van de samenleving

bij een ongestoorde tenuitvoerlegging van de opgelegde straf.

De beroepscommissie is van oordeel dat eerdergenoemde omstandigheden in eerste instantie een forse contra-indicatie vormen voor verlofverlening. Gelet op de maatschappelijke onrust kan de beslissing van de directeur van 23 juli 2012 tot afwijzing van klagers verlofaanvraag derhalve niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep ten aanzien van de afwijzing van klagers verzoek tot het tijdelijk verlaten van de inrichting in het kader van algemeen verlof van 23 juli 2012 zal ongegrond worden verklaard.

Ten aanzien van de beslissing van 16 november 2012 is de beroepscommissie van oordeel dat, gelet op de snel naderende v.i.-datum van 7 juni 2013, het feit dat veel slachtoffers moeten worden geïnformeerd en de publieke aandacht die daarvan mogelijk het gevolg zal zijn, onvoldoende reden is om in dit stadium van de detentie aan het verlof in de weg te staan. Thans dient aan het belang van klager doorslaggevende betekenis te worden toegekend en dient de uitspraak van de beklagcommissie te worden vernietigd.

Nu klager is veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes jaar dient ingevolge artikel 17, eerste lid onder a, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting de Minister (lees Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie) te beslissen over een eerste verzoek om algemeen verlof. Indien zowel het OM als de directeur van mening zijn dat het verlof niet moet worden verleend, dan beslist de directeur.

De directeur zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie gaat ervan

uit dat, indien de directeur van mening is dat verlof moet worden verleend, hij de opdracht om een nieuwe beslissing te nemen zal overdragen aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (Staatssecretaris).

Uit telefonisch inlichtingen van de secretaris van de beroepscommissie van 27 maart 2013 bij de BSD van unit 4 van de p.i. Vught is gebleken dat een nieuwe verlofaanvraag van klager in behandeling is. Er is opnieuw advies gevraagd aan het OM en de politie en naar verwachting zal de Staatssecretaris medio april 2013 beslissen over klagers nieuwe verlofaanvraag.

Zaaknummer:

13/0277/GA

Datum uitspraak:

28 maart 2013

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Kalmthout, prof.dr. A.M. van
Rutten, mr. M.A.G.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij het Penitentiair
Psychiatrisch Centrum (PPC) locatie
Maastricht

Trefwoorden:

Activiteiten; Ordemaatregel aanleiding;
Ordemaatregel afzondering;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 22, 23 en 24

Samenvatting:

Weigering uitvoeren van corveetaken kan grond vormen voor oplegging ordemaatregel. Ordemaatregel kan echter niet worden opgelegd ter motivering van deelname aan activiteiten. Gronden voor oplegging limitatief opgesomd in artikel 23, eerste lid, Pbw. Motiveringsgebrek. Beroep gegrond en beklag alsnog gegrond. Tegemoetkoming 25 euro.

Rechtsoverwegingen:

In de schriftelijke mededeling van 3 december 2012 zijn de volgende redenen ten grondslag gelegd aan de maatregel: "U heeft verschillende malen de opgedragen corveedienst/taken geweigerd uit te voeren en bent niet te motiveren om aan activiteiten deel te nemen en verstoort daarmee het leefklimaat op de afdeling. Teneinde u te motiveren is gedurende de looptijd van de maatregel uw tv ingenomen. Er volgen afspraken, waaronder het op goede wijze uitvoeren van de corveetaken, welke per dag beoordeeld worden op nakomen. Daarvan afhankelijk kunt u uw tv binnen de looptijd van de maatregel eerder terugkrijgen. Gedurende de looptijd van deze maatregel wordt dagelijks beoordeeld of en in welke mate programmadeelname en/of teruggave van de tv veilig en verantwoord mogelijk is."

Klager heeft de (met hem overeengekomen en) hem opgedragen corveetaken geweigerd uit te voeren en dat kan gelet op de persoon van klager grond vormen voor de oplegging van een maatregel als hier is geschied. Als tweede reden voor het opleggen van de maatregel wordt genoemd dat klager niet te motiveren is voor activiteiten. De motiverende bejegening, zoals deze in het bijzondere (individuele) regime van het PPC plaatsvindt, beoogt een bijdrage te leveren aan de problematiek van de individuele

gedetineerden. Ter beoordeling is of de directeur bevoegd is om een gedetineerde in het kader van die motiverende bejegening de ordemaatregel van afzondering als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Pbw op te leggen. De gronden voor oplegging van een dergelijke maatregel staan limitatief opgesomd in de genoemde bepaling. Naar het oordeel van de beroepscommissie kan daartoe niet worden gerekend dat klager niet te motiveren is tot activiteiten. Ten overvloede voegt de beroepscommissie hieraan toe dat het individuele regime als bedoeld in artikel 22 van de Pbw de nodige ruimte biedt. Immers het tweede lid van genoemd artikel verschaft de directeur de bevoegdheid de mate te bepalen waarin een gedetineerde in staat wordt gesteld individueel dan wel gemeenschappelijk aan activiteiten deel te nemen. Dit laat echter onverlet dat van een motiveringsgebrek bij de oplegging van de onderhavige ordemaatregel sprake is.

Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard en de uitspraak van de beklagcommissie zal worden vernietigd. Het beklag zal alsnog gegrond worden verklaard en aan klager zal een tegemoetkoming worden toegekend van € 25,=.

Zaaknummer:

13/0483/GB

Datum uitspraak:

6 mei 2013

Beroepscommissie:

Bartelds, mr. J.I.M.W.

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Taverne, C. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime, gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Plaatsing in een PPC niet in strijd met artikel 5 EVRM. Ook overigens is de beslissing tot plaatsing van klager in een PPC niet onredelijk of onblijjk. Aan klagers stellingen m.b.t. de Wet Bopz wordt voorbij gegaan, omdat deze wet niet van toepassing is op plaatsing in een PPC en er geen sprake is van een plaatsing als bedoeld in art. 15, lid 5 Pbw. Beroep klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. Het PPC van de locatie het Veer is een inrichting voor mannen met een individueel regime en een normaal beveiligingsniveau.

4.2. Een (al dan niet onherroepelijk) tot gevangenisstraf veroordeelde gedetineerde dient te worden geplaatst in een inrichting met een regime van algehele dan wel beperkte gemeenschap, tenzij plaatsing in een individueel regime noodzakelijk is. In het individueel regime kunnen gedetineerden worden geplaatst die op grond van hun persoonlijkheid, gedrag of andere persoonlijke omstandigheden, een ernstig beheersrisico vormen voor zichzelf of anderen en ten gevolge daarvan niet in staat zijn in een regime van algehele of beperkte gemeenschap te functioneren of te verblijven.

Op grond van artikel 20c van de Regeling kunnen gedetineerden in het PPC worden geplaatst ten aanzien van wie - onder andere - in verband met een psychiatrische stoornis, een persoonlijkheidsstoornis, psychosociale

problematiek, verslavingsproblematiek of een verstandelijke beperking, forensische zorg is geïndiceerd. Op grond van de Nota van toelichting bij dit artikel (Strc. 2009, 19971), wordt conform het bepaalde in artikel 15 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw), de beslissing tot plaatsing of overplaatsing naar het PPC door de selectiefunctionaris genomen. Daaraan voorafgaand brengt de directeur van de inrichting waar de gedetineerde verblijft, aan de selectiefunctionaris advies uit over de behoefte van aan forensische zorg. Deze behoefte wordt in kaart gebracht op basis van screening en indicatiestelling door het psycho-medisch overleg (PMO) van de inrichting of het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP).

De op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het advies van de directeur van de p.i. Almere is om klager zo spoedig mogelijk over te plaatsen naar een PPC. De directeur is van mening dat een regime van een PPC klager meer duidelijkheid, structuur en begrenzing kan bieden dan een normaal regime. Dit advies wordt mede ondersteund door het PMO. Zij geeft aan dat er sprake is bij klager van dubbele problematiek: middelengebruik en psychisch gestoord gedrag. Klager heeft vooral duidelijkheid, structuur en begrenzing nodig. Meer dan in een reguliere p.i. geboden kan worden. De beroepscommissie gaat voorbij aan klagers stellingen met betrekking tot de bepalingen in de Wet BOPZ, nu op de plaatsing in een PPC de Wet BOPZ niet van toepassing is en er van plaatsing als bedoeld in artikel 15, vijfde lid, van de Pbw geen sprake is. De

beslissing tot plaatsing in een PPC is niet in strijd met artikel 5 EVRM, aangezien klager reeds is gedetineerd (in eerste instantie op de titel van voorlopige hechtenis, later op basis van het vonnis van de politierechter), het PPC mede de bestemming heeft van het huis van bewaring en de beslissing tot plaatsing in het PPC bovendien door een onafhankelijke rechterlijke instantie kan worden getoetst. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

13/0390/GB

Datum uitspraak:

16 april 2013

Beroepscommissie:

Bartelds, mr. J.I.M.W.

Bol, mr. A.T.

Moerings, prof.dr.mr. L.M.

Taverne, C. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 18

Samenvatting:

Vanwege ontbreken onderzoek naar reden van klagers onttrekking aan detentie, kan niet op voorhand geoordeeld worden dat tav klager geen vertrouwen aanwezig is mbt goed verloop in Groot Batelaar. Motiveringsgebrek. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

4.1. In artikel 30 van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing gedetineerden (de Regeling) is de plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis als bedoeld in artikel 15, vijfde lid, van de Pbw geregeld. In de toelichting bij dit artikel wordt gesteld, voor zover hier van belang, dat toepassing van artikel 15, vijfde lid, van de wet is bedoeld voor de gedetineerde: - "voor wie op grond van een persoonlijkheidsstoornis een detentievervangende behandeling is aangewezen in een andere voorziening dan een tbs-inrichting". Dat klager op zich aan dit criterium voldoet en opname geïndiceerd is, is niet in debat.

4.2. Gesteld noch gebleken is dat de selectiefunctionaris onderzoek heeft gedaan naar de precieze omstandigheden van de situatie waardoor klager zich aan detentie onttrok althans dat de selectiefunctionaris eventueel aanwezige bijzondere omstandigheden bij zijn afweging heeft betrokken. Dit maakt dat op voorhand niet kan worden geoordeeld dat het gerechtvaardigd is om te stellen dat ten aanzien van klager geen vertrouwen aanwezig is/kan zijn met betrekking tot een goed verloop van een verblijf in Groot Batelaar. Gelet op de verkorte indicatiestelling van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) waar als eventuele aanbeveling de GGZ-kliniek Groot Batelaar genoemd wordt, heeft klager een belang bij plaatsing in deze kliniek. De beslissing van de selectiefunctionaris kan derhalve wegens een motiveringsgebrek niet in stand blijven. Het beroep zal gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing zal worden vernietigd. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst

daarvan. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

12/3993/GB

Datum uitspraak:

10 april 2013

Beroepscommissie:

Bartelds, mr. J.I.M.W.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Rutten, mr. M.A.G.
Karels, L.A.M. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern gelijk regime
gelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17; Regeling selectie, plaatsing en
overplaatsing van gedetineerden art. 20b

Samenvatting:

Ingevolge het per 1 maart 2013
gewijzigde artikel 20b van de Regeling
selectie, plaatsing en overplaatsing van
gedetineerden worden voorlopig gehechte
vreemdelingen na het afgeven van een bevel
tot gevangenneming of gevangenhouding in
beginsel in een inrichting voor strafrechtelijk
gedetineerde vreemdelingen geplaatst.
Er zijn geen omstandigheden aangevoerd
op grond waarvan een uitzondering op
dit plaatsingsbeleid zou moeten worden
gemaakt. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

4.1. Klager behoort, gelet op zijn status
als preventief gehechte, tot de categorie
gedetineerden voor opnemings van wie de
huizen van bewaring zijn bestemd.

4.2. Ingevolge het tot 1 maart 2013 van toepassing zijnde artikel 20b, derde lid, van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (de Regeling) kunnen vreemdelingen die na de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf of de maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders geen rechtmatig verblijf meer hebben in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 in een inrichting of afdeling voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen worden geplaatst voor de tenuitvoerlegging van voorlopige hechtenis vóór veroordeling in eerste aanleg. Uit de bestemmingsaanwijzingen blijkt dat het Detentiecentrum Alphen aan den Rijn voor deze categorie gedetineerden is bestemd. Uit de toelichting op dit artikel (Stcr. 23 maart 2009, nr. 56) blijkt dat de selectiefunctionaris voorlopig gehechte vreemdelingen in specifieke gevallen al vóór eventuele veroordeling in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen kan plaatsen. Het principe dat voorlopig gehechten vóór veroordeling in eerste aanleg worden geplaatst in het arrondissement van vervolging blijft echter voorop staan.

4.3. Klager betwist dat hij ongewenst vreemdeling is. Uit de stukken blijkt echter dat klager geen rechtsgeldige verblijfstitel in Nederland heeft en derhalve kan hij als vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet worden aangemerkt. Nu uit de toelichting op artikel 20b, derde lid, van de Regeling blijkt dat het principe dat voorlopig gehechten vóór veroordeling in eerste aanleg in het arrondissement van vervolging worden geplaatst voorop blijft staan en klager als voorlopig gehechte is ingesloten voor het arrondissementsparket Maastricht, is de beroepscommissie

van oordeel dat de beslissing van de selectiefunctionaris tot overplaatsing van klager naar het Detentiecentrum Alphen aan den Rijn onvoldoende is gemotiveerd. De selectiefunctionaris heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er in de onderhavige zaak sprake is van een specifiek geval als bedoeld in de toelichting op artikel 20b, derde lid, van de Regeling, die tot 1 maart 2013 van toepassing was.

4.4. De Regeling is echter per 1 maart 2013 gewijzigd (Stcr. 27 februari 2013, nr. 5022). Ingevolge het gewijzigde artikel 20b, eerste lid, van de Regeling worden vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf meer hebben in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000 en ten aanzien van wie voorlopige hechtenis ingevolge een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding, een vrijheidsstraf of een maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders ten uitvoer wordt gelegd in een inrichting of een afdeling voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen geplaatst. In de toelichting op dit artikel staat dat voorlopig gehechte vreemdelingen na het afgeven van een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding in beginsel in een inrichting voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen worden geplaatst. Bij aanwezigheid van bijzondere omstandigheden zou derhalve een uitzondering op dit plaatsingsbeleid kunnen worden gemaakt.

4.5. Klager is een voorlopig gehechte vreemdeling en er is een bevel tot gevangenhouding ten aanzien van hem afgegeven. Hij voldoet derhalve aan de criteria voor plaatsing in een inrichting of afdeling voor strafrechtelijk gedetineerde vreemdelingen. Klager heeft geen omstandigheden aangevoerd op grond

waarvan een uitzondering op het onder 4.4. beschreven plaatsingsbeleid zou moeten worden gemaakt. Bezoekproblemen zijn immers inherent aan het ondergaan van detentie en de vestigingsplaats van een raadsman vormt geen selectie criterium. Het beroep zal derhalve, gelet op de wijziging van de Regeling, alsnog ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

13/0018/GB

Datum uitspraak:

9 april 2013

Beroepscommissie:

Bartelds, mr. J.I.M.W.
Moerings, prof.dr.mr. L.M.
Rutten, mr. M.A.G.
Koster, mr. M.L. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Gelet op klagers gedrag en het advies van de psycholoog waaruit blijkt dat klagers gedrag ontwrichtend was voor de afdeling, kon klager niet langer in het PPC verblijven. In de bestreden beslissing is niet gemotiveerd waarom klager vervolgens op de BPG-afdeling van de p.i. Vught is geplaatst en niet, zoals geadviseerd, op een kleine afdeling met een regime van algehele gemeenschap. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:

4.1. De BPG-afdeling van de p.i. Vught is een inrichting voor mannen met een individueel regime en een uitgebreid beveiligingsniveau.

4.2. Klager, die onherroepelijk is veroordeeld, kan in een gevangenis met een regime van algehele gemeenschap worden geplaatst.

4.3. Klager is op eigen verzoek op 15 oktober 2012 in het PPC van de locatie Zwolle Zuid 1 geplaatst. Uit het selectieadvies van het PPC van 5 november 2012 volgt dat klager volgens de psycholoog de eerste week na de plaatsing sociaal wenselijk gedrag vertoonde. Vervolgens is hij gesanctioneerd in verband met het gebruik van softdrugs, waarna het bergafwaarts ging met zijn gedrag. Om escalatie te voorkomen is aan hem een ordemaatregel van plaatsing in afzondering opgelegd. Klager heeft toen zijn deur gebarricadeerd en een dubbele laag kleding aangetrokken. In de afzonderingscel heeft hij water door het luikje naar een personeelslid gegooid. De conclusie van de psycholoog luidt dat klager niet kan terugkeren naar het PPC, omdat zijn gedrag ontwrichtend was voor het afdelingsklimaat en het ten koste ging van de andere patiënten. Plaatsing in een regime van algehele gemeenschap in de p.i. Zwolle is volgens de psycholoog niet meer haalbaar. Hoewel klager wordt getypeerd als een lastige, manipulatieve en externaliserende man met weinig gewetensontwikkeling acht de psycholoog plaatsing op een beheersafdeling niet geheel proportioneel. Daarbij wordt aangetekend dat klager waarschijnlijk wel het beste functioneert op een beheersafdeling, omdat hij zijn gedrag alleen zal aanpassen als dit negatieve gevolgen voor hem heeft. De

psycholoog adviseert, na overleg met de selectiefunctionaris, om klager een laatste kans te geven op een kleine afdeling met een regime van algehele gemeenschap en met veel structuur, duidelijkheid en een populatie gedetineerden die tegen hem is opgewassen. Uit het selectieadvies volgt verder dat de verloffcommissie en het managementteam van het PPC zich aansluiten bij het advies van de psycholoog. Geadviseerd wordt klager over te plaatsen naar een inrichting met een kleine woonafdeling waar klager veel structuur kan worden geboden. Gedacht wordt aan de p.i. Vught.

4.4. Gelet op klagers gedrag in het PPC en het advies van de psycholoog waaruit blijkt dat klagers gedrag ontwrichtend was voor het afdelingsklimaat is de beroepscommissie van oordeel dat klager niet langer in het PPC kon verblijven. In de bestreden beslissing is echter niet gemotiveerd waarom besloten is om klager, in afwijking van de adviezen van de psycholoog, het managementteam en de verloffcommissie, direct op een BPG-afdeling te plaatsen en niet op een kleine afdeling van een inrichting met een regime van algehele gemeenschap. De beslissing van de selectiefunctionaris is dan ook onvoldoende gemotiveerd. Derhalve dient de bestreden beslissing te worden vernietigd. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie zal in een afzonderlijke beslissing bepalen of enige tegemoetkoming aan klager geboden is.

Zaaknummer:

13/0761/GM

Datum uitspraak:

13 mei 2013

Beroepscommissie:

Pauw Gerlings-Döhrn, mr. S.B. de Kleipool, L.E.M.

Ruissen, C.J.

Kokee, R. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Geen medische redenen om klager niet aan arbeid te laten deelnemen. Inrichtingsarts dient zelfstandige afweging te maken gelet op aard werkzaamheden. Feit dat arboarts tevens als inrichtingsarts optreedt, wil niet zeggen dat hij geen onbevooroordeeld second opinion kan geven. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie is op grond van de stukken, waaronder het medisch dossier, van oordeel dat er geen medische redenen zijn om klager niet aan de arbeid te laten deelnemen. De omstandigheid dat klager in vorige inrichtingen wel arbeidsongeschikt is verklaard, betekent niet dat ook de inrichtingsarts van de p.i. Nieuwegein gehouden is klager arbeidsongeschikt te verklaren. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden die in de p.i. Nieuwegein kunnen worden verricht, zal de inrichtingsarts een zelfstandige afweging moeten maken of klager arbeidsgeschikt

moet worden geacht. Hierbij speelt een rol dat de arbeid in een penitentiaire inrichting een ander karakter en functie heeft dan arbeid in de maatschappij. Arbeid dient (mede) om de gedetineerde een zinvolle dagbesteding te geven.

Wat betreft de arbo-arts, de heer M., is de beroepscommissie na raadpleging van het BIG-register gebleken dat de heer M. is geregistreerd als arts met als specialisatie arbeid. Dat hij tevens optreedt als inrichtingsarts, wil niet zeggen dat hij geen onbevooroordeeld second opinion kan geven. De beroepscommissie is het voorgaande in samenhang en onderling verband bezien van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts niet kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

13/0693/GM

Datum uitspraak:

13 mei 2013

Beroepscommissie:

Pauw Gerlings-Döhrn, mr. S.B. de Kleipool, L.E.M.
Ruissen, C.J.
Kokee, R. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging medicatieverstrekking

Artikelen:

Pm art. 28

Samenvatting:

Medisch gezien geen bezwaren tegen toediening methadon later op de dag.

Klager krijgt echter 's ochtends ook kritische medicatie uitgereikt. In dit specifieke geval zou klager bij uitzondering in de ochtend ook methadon verstrekt kunnen worden. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Klager ontvangt dagelijks methadon, die hij om 12.00 uur krijgt toegediend. Klager wil het tijdstip vervroegen naar 08.00 uur, omdat hij dan de rest van de dag veel stabiel is. Dit schema van toediening past – zo begrijpt de beroepscommissie – beter bij klagers dagritme, zoals hij deze ook thuis gewend was. De beroepscommissie onderschrijft het standpunt van de inrichtingsarts dat medisch gezien er geen bezwaren zijn tegen een toediening van methadon later op de dag. Tevens begrijpt de beroepscommissie de keuze voor een vast uitdeelmoment, 12 uur 's middags. Fouten bij het uitdelen van medicatie moeten immers voorkomen worden en het is terecht dat de medische dienst daar een groot belang aan hecht. Ter zitting van de beroepscommissie is echter naar voren gekomen dat klager om 08.00 uur ook andere 'kritische' medicatie krijgt toegediend, waaronder concerta. Zonder nadere toelichting van de inrichtingsarts is voor de beroepscommissie niet duidelijk geworden waarom deze medicatie wel om 08.00 uur wordt uitgereikt en methadon niet. Nu de inrichtingsarts niet ter zitting is verschenen om de daarover bij de beroepscommissie levende vragen te beantwoorden, is de beroepscommissie van oordeel dat in dit specifieke geval van klager een uitzondering gemaakt zou moeten kunnen worden. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.

Zaaknummer:

12/3288/GM

Datum uitspraak:

7 mei 2013

Beroepscommissie:

Pauw Gerlings-Döhrn, mr. S.B. de
Schudel, prof.dr. W.J.
Kroeze, dr. H.J.P.
Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Pm art. 28 e.v.

Samenvatting:

De weigering tot nakoming van een toezegging van de directeur van de Bon Futuro-gevangenis te Curaçao om de kosten voor gebitsherstel te betalen is geen medisch handelen als bedoeld in artikel 28 van de Pm. Klager is niet-ontvankelijk in zijn beroep.

Rechtsoverwegingen:

Het beroep is feitelijk gericht tegen de weigering van de Staat, bij monde van de medisch adviseur, om een eerdere toezegging ter zake van de vergoeding van kosten voor herstel van klagers gebit na te komen. Niet is in het geding dat die toezegging door de directeur van de Bon Futuro-gevangenis te Curaçao daadwerkelijk is gedaan. Aan de orde is slechts de vraag of ingrepen aan klagers gebit, die op zich noodzakelijk zijn maar niet vallen onder het in de Nederlandse inrichtingen geldende verstrekkingspakket, van rijkswege moeten worden vergoed.

Op grond van het bepaalde in artikel 28 van de Pm staat voor een gedetineerde beroep open tegen medisch handelen van de inrichtings(tand)arts. Naar het oordeel van de beroepscommissie valt de weigering van de Staat om de (door een gevangenisdirecteur op Curaçao) gedane toezegging na te komen niet onder de werking van artikel 28 van de Pm. Klager kan daarom niet worden ontvangen in zijn beroep.

De beroepscommissie merkt daarbij nog op dat op zich vaststaat dat klagers gebitstoestand zodanig is, dat dit op zich een (of meer) tandheelkundige ingre(e)p(en) rechtvaardigt. Zij zal daarom aan de tandheelkundig adviseur bij afzonderlijke brief verzoeken om aan klager en aan de inrichtingstandarts van de inrichting waar klager dan verblijft duidelijkheid te verstrekken over de vraag voor welke ingrepen, daarbij gelet op de brieven van de tandheelkundig adviseur van 7 januari 2012 en 15 oktober 2012, alsnog machtiging wordt verleend.

Zaaknummer:

13/0262/TA

Datum uitspraak:

1 mei 2013

Beroepscommissie:

Jörg, mr. N.
Dekken, drs. B. van
Maanicus, mr. R.M.
Bruin, mr. S.A.H. de (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de Dr. Henri van der Hoevenkliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Activiteiten; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 43, 56; European Prison Rules art. 27; CPT Standards art. 48

Samenvatting:

Grootte van luchtruimte dermate klein dat mogelijkheid tot behoorlijke lichaamsbeweging niet aanwezig is. Dit klemt des te meer nu klager maandenlang is afgezonderd en gedurende lange tijd in deze ruimte diende te luchten. Beroep klager gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Uit artikel 43, derde lid, Bvt volgt dat de verpleegde recht heeft op verblijf in de buitenlucht gedurende tenminste één uur per dag.

Uit artikel 56, eerste lid aanhef en onder e, Bvt volgt dat beklag kan worden ingediend tegen een (vermeende) schending van een recht dat klager op grond van de Bvt toekomt. De beroepscommissie zal derhalve de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre vernietigen en klager alsnog ontvangen in het beklag.

Uit de Memorie van toelichting bij artikel 43 Bvt volgt dat geen beperkingen op dit recht zijn toegelaten. Ook een verpleegde, die een beperking van de bewegingsvrijheid is opgelegd, heeft recht op verblijf in de buitenlucht.

Klager die in afzondering was geplaatst diende te luchten in een open luchtruimte voorzien van een fijnmazig raster, waardoor de lucht kan worden gezien en gevoeld. Mede gelet op de uitspraak van de

beroepscommissie als bedoeld in artikel 69, tweede lid, van de Pbw nummer 10/20/GA d.d. 26 maart 2010, wordt het verblijf in een luchtruimte met open bovenkant in beginsel aangemerkt als een verblijf in de buitenlucht. Daarvan is in het onderhavige geval sprake.

De beroepscommissie is evenwel van oordeel dat plaatsing in een luchtruimte met een open bovenkant niet onder alle omstandigheden als een verblijf in de buitenlucht kan worden verstaan. De enkele mogelijkheid om buitenlucht in te ademen op een plek onder de hemel is daarvoor onvoldoende. Een redelijke uitleg van artikel 43 Bvt brengt mee dat de luchtruimte een voldoende mogelijkheid voor behoorlijke lichaamsbeweging dient te bieden. Bij haar beoordeling van de vraag of daarvan in dit geval sprake is houdt de beroepscommissie rekening met het resultaat van haar onderzoek in de inrichting op 18 maart 2013, waarbij is vastgesteld dat de maten van de verblijfsruimte 2.40 bij 2.38 meter bedragen, en is geconstateerd dat drie wanden van de luchtruimte zijn bekleed met meubelplaat. In de vierde wand is een deur aangebracht. Houten vlonders zijn aangebracht op de vloer. Een houten bankje is geplaatst tegen een wand. De geringe oppervlakte van de luchtruimte, te weten: 5,71 m, biedt naar het oordeel van de beroepscommissie geen redelijke mogelijkheid voor behoorlijke lichaamsbeweging. Het ontbreken van deze mogelijkheid klemt te meer nu klager maandenlang is afgezonderd en derhalve gedurende lange tijd op deze manier diende te luchten. De beroepscommissie is derhalve van oordeel dat een verblijf in de onderhavige luchtruimte niet kan worden aangemerkt als een verblijf in de buitenlucht, zoals bedoeld

in art. 43 Bvt.

Steun voor deze op zichzelf reeds op artikel 43 Bvt gebaseerde opvatting vindt de beroepscommissie in ten eerste artikel 27, eerste lid, van de European Prison Rules "(...) Every prisoner shall be provided with the opportunity of at least one hour of exercise every day in the open air, if the weather permits (...)" en ten tweede artikel 48 van de zogeheten CPT Standards: "(...) Specific mention should be made of outdoor exercise. The requirement that prisoners be allowed at least one hour of exercise in the open air every day is widely accepted as a basis safeguard (preferably it should form a part of a broader programme of activities). The CPT wishes to emphasise that all prisoners (including those undergoing cellular confinement as a punishment) should be offered the possibility to take outdoor exercise daily. It is also axiomatic that outdoor facilities should be reasonably spacious en whenever possible offer shelter from inclement weather (...)"

Het beroep is gelet op het bovenstaande gegrond. De beroepscommissie acht termen aanwezig om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen en stelt die vast op € 25,=.

Zaaknummer:

12/3789/TA

Datum uitspraak:

26 april 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.

Bos, drs. W.A.Th.

Maanicus, mr. R.M.

Dwarka, mr. S.S. (secre.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de Van der Hoevenkliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Urineonderzoek

Artikelen:

Bvt art. 24; Regeling urineonderzoek verpleegden art. .3

Samenvatting:

Met gebruik vacutainer wordt urinecontrole niet uitgevoerd conform de regelgeving, met name wat betreft het vullen van de buisjes. Daaraan doet niet af dat even betrouwbare resultaten als met naleven regelgeving worden behaald. Beroep gegrond, klager alsnog ontvankelijk in beklag en beklag gegrond. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

Gelet op de uitspraken van de beroepscommissie nummer 04/2248/TA van 1 maart 2005 en nummer 10/3807/TA van 10 mei 2011, waarin is overwogen dat artikel 3 van de Regeling gelet op de Nota van toelichting op deze Regeling niet alleen instructienormen bevat, maar ook waarborgnormen voor een zorgvuldige afname van urine – dit om vergissingen zoveel mogelijk uit te sluiten – kan een verpleegde in een klacht over vermeende tekortkomingen in de urinecontrole-procedure in dat beklag worden ontvangen. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagcommissie daarom vernietigen en klager alsnog ontvangen in het beklag.

In artikel 3, derde en vijfde lid, van de Regeling is onder meer bepaald dat de verpleegde onder direct visueel toezicht van een personeelslid of medewerker de urine

opvangt in een opvangbeker. In het bijzijn van de verpleegde verdeelt de medewerker of personeelslid de urine over twee afzonderlijke buizen, sluit de buizen af en controleert of de buizen goed zijn afgesloten. Vervolgens plakt het personeelslid of de medewerker stickers met een uniek registratienummer op de twee buizen.

Gezien het verhandelde ter zitting overweegt de beroepscommissie dat de urinecontroles niet worden uitgevoerd conform de Regeling. Met name het voorschrift omtrent het vullen van de buisjes wordt door de kliniek met de door haar gehanteerde methode niet nageleefd.

Hieraan doet niet af dat het gebruik van de vacutainer even betrouwbare resultaten oplevert als het naleven van de in de Regeling beschreven procedure, zoals namens het hoofd van de inrichting ter zitting is gesteld. Het beklag zal dan ook gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig om aan klager vanwege de gegrondverklaring van het beroep een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

12/3725/TA

Datum uitspraak:

4 april 2013

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van
Mulder, mw.mr.drs. L.C.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Kokee, R. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrecht bij de Van der Hoevenkliniek te Utrecht

Trefwoorden:

Geld of rekening-courant; Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bvt art. 56 lid 1 onder e; Rvt art. 40 lid 2; EVRM art. 8

Samenvatting:

Vermeende schending van een wettelijk recht is vatbaar voor beklag. Inrichting overschrijdt grenzen van bevoegdheid inzake beheer klagers geld door medepatiënten daarbij te betrekken. Beklag gegrond. Tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 56, eerste lid, onder e van de Bvt kan een verpleegde beklag doen tegen een beslissing van het hoofd van de inrichting die een beperking inhoudt van een recht, dat hem op grond van een bij of krachtens deze wet gegeven voorschrift dan wel enig ander wettelijk voorschrift of een een ieder verbindende bepaling van een in Nederland geldend verdrag toekomt. Klager meent dat zijn recht op privacy, zoals neergelegd in artikel 8 EVRM, is geschonden doordat de inrichting gebruik maakt van medepatiënten bij beslissingen van het hoofd van de inrichting omtrent het beheer van klagers geld. Nu klager stelt dat hij in een recht is geschonden, had hij moeten worden ontvangen in zijn beklag. Het beroep is derhalve gegrond en de uitspraak van de beklagrecht zal worden vernietigd. De beroepscommissie zal met toepassing van artikel 68, derde lid van de Bvt het beklag inhoudelijk beoordelen.

Op grond van artikel 40, tweede lid, van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden (Rvt) berust het beheer van het eigen geld van de verpleegde bij het hoofd

van de inrichting, tenzij in het verplegings- en behandelingsplan anders is bepaald. In de nota van toelichting bij dit artikel (Stb. 1997, 217, p. 44) is - voor zover hier van belang - hierover het volgende bepaald: "In verreweg de meeste gevallen zijn de verpleegden niet in staat om met hun geld op een verantwoorde manier om te gaan (men denke aan (gok)verslaving). Het leren omgaan met geld is een van de vele aspecten van de verpleging. Met het oog hierop is in dit artikel als uitgangspunt genomen dat de inrichting dit geld voor de verpleegde beheert, tenzij in het kader van de verpleging en behandeling is bepaald dat de verpleegde dit zelf kan doen. Dit zal met name in de latere fasen van de verpleging het geval zijn (...)".

De beroepscommissie begrijpt hieruit dat het beheer van het geld door het hoofd van de inrichting moet worden gezien in relatie tot de behandeling die de verpleegde krijgt.

Artikel 80 van het Rvt houdt, voor zover hier van belang, in dat een ieder die betrokken is bij de uitvoering van de Bvt en het Rvt en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, verplicht is tot geheimhouding daarvan, behoudens indien uit zijn taak bij de uitvoering van het Rvt de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Onbetwist is dat de inrichting bekend is met het vertrouwelijke karakter van de haar ter beschikking staande financiële gegevens van klager. Het laten kennisnemen van die gegevens door medepatiënten (in de financiële commissie) - en daarmee het doorbreken van de geheimhoudingsplicht ten aanzien van die gegevens - berust louter op behandelingsfilosofie van de inrichting. Van enige uit de uitvoering van het Rvt voortvloeiende noodzaak tot schending van

die geheimhoudingsplicht is niet gebleken. In het bijzonder is niet aangevoerd noch anderszins aannemelijk geworden dat de uitoefening van de taak het geld van klager te beheren noopt tot het betrekken van medepatiënten bij de advisering over klagers financiën. Nu ook in andere wet- of regelgeving niet is voorzien in de door klager bestreden handelwijze, moet worden geconcludeerd dat het hoofd van de inrichting daarmee de grenzen van zijn bevoegdheid met betrekking tot het beheer van klagers geld heeft overschreden. Het beklag zal derhalve alsnog gegrond worden verklaard. De beroepscommissie acht een tegemoetkoming aangewezen en stelt deze vast op € 25,=.

De beroepscommissie hecht er nog aan te wijzen op het belang van een zorgvuldige voorbereiding van de behandeling van het beroep door de procespartijen, zodat kan worden afgegaan op de juistheid van de vóór en/of op de zitting verstrekte informatie, zodat niet - zoals in de onderhavige zaak is gebeurd - achteraf hoeft te worden geconstateerd dat de ter zitting verschaft informatie onjuist blijkt te zijn.

Zaaknummer:

12/4046/TA

Datum uitspraak:

3 april 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.

Bos, drs. W.A.Th.

Maanicus, mr. R.M.

Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij FPC Oldenkotte te
Rekken

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid afdeling intensieve zorg;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 32 en 34

Samenvatting:

Plaatsing op intensieve zorgafdeling vanwege ophangen pamflet met provocerende teksten en niet direct verwijderen is te ingrijpend nu klager dit pamflet de volgende ochtend heeft verwijderd. Afzondering was meer op zijn plaats geweest. Beroep klager gegrond, tegemoetkoming € 25,=.

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 32, eerste lid aanhef en onder b, Bvt kan het hoofd van de inrichting een verpleegde op een afdeling voor intensieve zorg plaatsen, indien dit noodzakelijk is met het oog op de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting. Uit de schriftelijke mededeling van 12 september 2012 komt naar voren dat klager op een afdeling intensieve zorg is geplaatst omdat hij – kort gezegd – een papier met provocerende tekst had opgehangen en dit ondanks herhaalde verzoeken van de sociotherapeute weigerde te verwijderen.

De beroepscommissie overweegt dat, nu klager het pamflet de volgende ochtend had verwijderd, de beslissing om klager daarna in verband met de handhaving van de orde en de veiligheid in de inrichting op een afdeling voor intensieve zorg te plaatsen een te ingrijpend middel is geweest. Nu uit het verhandelde ter zitting is gebleken dat klager niet in samenwerking was met het behandelteam, had het hoofd van de

afdeling in redelijkheid voor een minder verstreckende maatregel moeten kiezen. De beroepscommissie overweegt dat het meer op zijn plaats was geweest om klager met het oog op de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting af te zonderen, zoals bedoeld in artikel 34, eerste lid, juncto artikel 32, eerste lid, onder b, van de Bvt. Het beroep is daarom gegrond. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, acht de beroepscommissie termen aanwezig om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen. De beroepscommissie stelt deze vast op € 25,=.

Zaaknummer:

12/3691/TA

Datum uitspraak:

29 maart 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.
Louwe, mr. drs. T.A.M.
Verbunt, mr. R.P.G.L.M.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij de
Pompestichting te Nijmegen

Trefwoorden:

bewegingsvrijheid afzondering en separatie;
Ontvankelijkheid materieel; Hoorplicht;
Mededelingsplicht

Artikelen:

Bvt art. 34, 57

Samenvatting:

Dag/datum opleggen afzondering telt niet
mee voor duur v.w.b. ontvankelijkheid.

Daarna duurde afzondering nog langer dan 2 dagen/48 uur. Klager alsnog ontvankelijk. Beklag wegens vormverzuim gegrond, tegemoetkoming € 10,=, en gezien gedrag inhoudelijk ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Uit artikel 57, derde en vierde lid, van de Bvt volgt dat tegen oplegging van de ordemaatregel van afzondering beklag openstaat nadat de afzondering twee dagen heeft geduurd, waarbij de dag waarop de beslissing is genomen buiten beschouwing blijft. Uit de namens het hoofd van de inrichting verstrekte informatie is gebleken dat de afzondering in de eigen verblijfsruimte is aangevangen op 11 september 2012 om 19.30 uur. Gelet op het bepaalde van artikel 57, vierde lid, Bvt telt voor wat betreft de ontvankelijkheid van het beklag 11 september 2012 niet mee. Nu de afzondering voortduurde van 12 september 2012 00.00 uur tot 14 september 2012, 10.00 uur, wordt voldaan aan de eis als vermeld in artikel 57, derde lid, Bvt en zal de beroepscommissie de uitspraak van de beklagrechtter vernietigen en klager alsnog in het beklag ontvangen. De beroepscommissie tekent hierbij aan dat het gegeven dat klager op 11 september 2012 meer dan vier uren uitgesloten is, geen betekenis heeft voor de vraag of hij die dag afgezonderd is geweest. De afzondering is begonnen toen klager die avond om 19.30u werd ingesloten. De beroepscommissie gaat er verder van uit dat de afzondering heeft voortgeduurd tot 10.00 uur op 14 september 2012, zoals de juridisch medewerker bij mail van 8 januari 2013 heeft meegedeeld aan de beroepscommissie, en niet om 9.00 uur, zoals in MITS is geregistreerd.

Klager heeft aangevoerd dat hij te laat is gehoord en dat de schriftelijke

mededeling te laat aan hem is uitgereikt. De beroepscommissie overweegt dat nu uit de schriftelijke mededeling volgt dat de afzondering is ingegaan op 11 september 2012 te 19.30 uur, klager op 12 september 2012 om 16.00 uur is gehoord en de schriftelijke mededeling aan hem is uitgereikt op 13 september 2012 om 17.00 uur het door klager gestelde juist is en dat niet aan de eisen van artikel 53, eerste lid, Bvt en artikel 54, eerste lid, Bvt is voldaan. Zij zal derhalve het beklag op formele gronden gegrond verklaren en klager een tegemoetkoming toekennen van € 10,=.

Voor het overige overweegt de beroepscommissie dat uit de stukken volgt dat de ordemaatregel aan klager is opgelegd in verband met het schelden tegen medeverpleegden en het zorgen voor een negatieve sfeer op de afdeling. De beroepscommissie is van oordeel dat deze beslissing van het hoofd van de inrichting niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt, te meer nu de ordemaatregel zo spoedig als mogelijk was is beëindigd. Zij zal derhalve het beklag alsnog ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

12/3314/TB

Datum uitspraak:

12 april 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.
Louwe, mr. drs. T.A.M.
Verbunt, mr. R.P.G.L.M.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing longstay; Bezoek

Artikelen:

Bvt art. 11

Samenvatting:

Afwijzing verzoek overplaatsing naar andere longstayvoorziening niet onredelijk. Daadwerkelijke verbetering van kwaliteit van leven door overplaatsing is een belang dat meegewogen dient te worden. In dit geval geen medische verklaringen over gezondheid bezoekers overgelegd en capaciteit FPC Veldzicht wordt teruggebracht. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Bij de overplaatsing van ter beschikking gestelden dient de Staatssecretaris, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in zijn overwegingen te betrekken:

- a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de ter beschikking gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en
- b) de eisen die de behandeling van de ter beschikking gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Klager is bij beslissing van 6 oktober 2010 in een longstayvoorziening van de Pompestichting geplaatst.

Klager heeft om overplaatsing verzocht naar de longstayvoorziening van FPC Veldzicht in verband met het zeer sporadische bezoek van zijn vriendin, moeder en vader voor wie de reisafstand van respectievelijk Zwolle en Raalte naar Vught in verband met hun

gezondheid te ver zou zijn. Door klager in de longstayvoorziening van FPC Veldzicht te plaatsen, zouden zijn bezoekers hem gemakkelijker kunnen bezoeken en dit zou zijn verblijf in een longstayvoorziening dragelijker maken. Aangevoerd is dat klagers kwaliteit van leven met de gevraagde overplaatsing sterk verhoogd zou kunnen worden.

De beroepscommissie overweegt dat als een overplaatsing naar een andere longstayvoorziening daadwerkelijk de kwaliteit van leven van een longstaygeplaatste zou kunnen verbeteren dit een belang is dat dient te worden meegewogen bij de beoordeling of de beslissing van de Staatssecretaris als redelijk en billijk kan worden aangemerkt. Klager heeft echter geen medische verklaringen overgelegd, zodat de juistheid van zijn stelling niet kan worden beoordeeld. Daarnaast dient de capaciteit longstayplaatsen in FPC Veldzicht dit jaar te worden teruggebracht naar 26 plaatsen. Gelet hierop is de beroepscommissie van oordeel dat de Staatssecretaris in redelijkheid tot afwijzing van klagers verzoek tot overplaatsing naar FPC Veldzicht heeft kunnen komen. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

12/3872/TB

Datum uitspraak:

28 maart 2013

Beroepscommissie:

Urbanus, mr. G.L.M.

Bos, drs. W.A.Th.

Maanicus, mr. R.M.

Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing longstay

Artikelen:

Bvt art. 11; Beleidskader longstay forensische zorg paragraaf 6.3.

Samenvatting:

Voortzetting plaatsing longstay hangende lang durende herbeoordelingsprocedure niet onredelijk. Met vaststelling beveiligingsniveau laag is getracht klager tegemoet te komen nu daarmee aanvraag verlofmachtiging mogelijk is in afwachting van herbeoordelingsbeslissing. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Uit de bewoordingen van de beslissing van 26 november 2012 volgt dat de eerdere beslissing van 14 juli 2006 - waarbij beslist was om klager te plaatsen in de longstayvoorziening van FPC Pompestichting - vervalt. Voorts is in de beslissing van 26 november 2012 vermeld dat beslist is om klager te plaatsen in een longstayvoorziening van FPC Pompestichting (waarmee bedoeld wordt om de plaatsing voort te zetten), waarbij het beveiligingsniveau is vastgesteld als laag.

Bij de (over)plaatsing van ter beschikking gestelden dient de Staatssecretaris, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in zijn overwegingen te betrekken:

- a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de tbs-gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en
- b) de eisen die de behandeling van de tbs-gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of

ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Klager verblijft sinds 2 augustus 2006 in een longstayvoorziening van FPC Pompestichting.

In paragraaf 6.3 van het Beleidskader longstay forensische zorg van 1 januari 2009, in werking getreden op 1 juni 2009, is bepaald dat door middel van een periodieke toets driejaarlijks door de LAP wordt beoordeeld of voortzetting van de longstaystatus nog gerechtvaardigd is. Bij deze toets is het van belang de behandelingsvatbaarheid van de ter beschikking gestelde te onderzoeken.

Vaststaat dat de LAP in afwachting is van een rapportage van het multidisciplinaire overleg. Na ontvangst van die rapportage kan de LAP de Staatssecretaris adviseren over de longstaystatus van klager. Nu de Staatssecretaris thans niet beschikt over rapportages en adviezen omtrent de periodieke toets over de vraag naar de noodzaak om klager langer te doen verblijven in een longstayvoorziening, heeft de Staatssecretaris in afwachting van die rapportages en adviezen in redelijkheid kunnen beslissen dat er geen aanleiding is om de longstaystatus van klager te wijzigen en dat voortzetting van klagers verblijf op een longstayvoorziening vooralsnog als de meest aangewezen plaats is voor de tenuitvoerlegging van de tbs.

De beroepscommissie overweegt dat zij de wens van klager om geplaatst te worden in een longcarevoorziening begrijpelijk acht. Voorts stelt de beroepscommissie vast dat de herbeoordelingsprocedure onwenselijk lang duurt. De Staatssecretaris heeft dit erkend. Door het beveiligingsniveau van klager vast te stellen op laag, is echter de mogelijkheid gecreëerd om alvast, in afwachting van de

uiteindelijke herbeoordelingbeslissing, een verlofmachtiging aan te vragen. Hiermee is getracht klager tegemoet te komen.

De beroepscommissie oordeelt dan ook dat de beslissing klager in een longstayvoorziening te plaatsen (waarbij bedoeld wordt de longstayplaatsing voort te zetten in afwachting van de definitieve herbeoordelingbeslissing), bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

12/3944/JA

Datum uitspraak:

23 april 2013

Beroepscommissie:

Calkoen-Nauta, mr. J.
Boer, prof.dr. F.
Louwe, mr. drs. T.A.M.
Lispet, mr. I. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij het Forensisch
behandelcentrum Amsterbaken

Trefwoorden:

Verlof planmatig; Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bjj art. 30 en 65; Verloftoetsingskader j.j.i.'s
van 26 maart 2010

Samenvatting:

Tegen de beslissing van de directeur van een j.j.i. om geen verlofmachtiging aan te vragen staat geen beklag open. Vernietiging

uitspraak beklagcommissie. Klager alsnog niet-ontvankelijk in beklag.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting het volgende vast.

Op 29 november 2011 heeft de directeur van j.j.i. Rentray een aanvraag ingediend bij de Staatssecretaris (DJJ, afdeling IJZ) voor een verlofmachtiging ten behoeve van klager. Op 31 januari 2012 is klager overgeplaatst naar Amsterbaken.

Op 22 maart 2012 heeft klagers raadsman een brief gezonden naar IJZ met het verzoek om klager het proefverlof te verlenen gelet op de verlofaanvraag van Rentray.

Op 16 april 2012 heeft Amsterbaken IJZ schriftelijk bericht gelet op het incident van 6 februari 2012, naar aanleiding waarvan klager een correctieplaatsing heeft gekregen, verlof nog niet wenselijk te achten. Ook op 15 april 2012 blijkt er een incident te zijn geweest naar aanleiding waarvan klager wederom een correctieplaatsing heeft gehad. Op 24 april 2012 heeft klager een klaagschrift ingediend tegen het niet doen van een verlofaanvraag ten behoeve van klager door de directie van Amsterbaken.

Op 11 december 2012 heeft de beklagcommissie klager op grond van artikel 65, eerste lid, onder m, Bjj en artikel 65, tweede lid, Bjj ontvankelijk verklaard in zijn beklag en het beklag ongegrond verklaard.

Allereerst wordt opgemerkt dat alleen beklag openstaat tegen beslissingen als genoemd in artikel 65 Bjj. Aangaande verlof staat ingevolge artikel 65, eerste lid onder g, Bjj beklag open tegen de beslissing tot beperking of intrekking van verlof. Artikel 65, eerste lid, onder m, Bjj bepaalt dat de jeugdige bij de beklagcommissie

beklag kan doen over enige andere hem betreffende door of namens de directeur genomen beslissing die een beperking inhoudt van een recht dat de jeugdige op grond van een bij of krachtens deze wet of een ieder verbindende bepaling van een in Nederland geldend verdrag toekomt. Het tweede lid bepaalt dat met een beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt gelijkgesteld een verzuim of weigering om te beslissen. Het nemen van een beslissing wordt geacht te zijn verzuimd of geweigerd, indien niet binnen de wettelijke of, bij het ontbreken daarvan, binnen een redelijke termijn een beslissing is genomen. Deze bepaling roept de vraag op of er een recht op verlof bestaat.

Ingevolge artikel 30, eerste lid, Bjj kan de directeur met machtiging van de Minister een jeugdige die in een inrichting verblijft in de gelegenheid stellen de inrichting te verlaten bij wijze van verlof. In het vijfde lid van dit artikel wordt mogelijk gemaakt daaromtrent nadere regels te maken.

Gelet op de tekst van artikel 30 Bjj lijkt de bedoeling van de wetgever dat er (voor strafrechtelijk geplaatste jeugdigen) geen absoluut recht op planmatig verlof bestaat.

De nadere regelgeving op grond van artikel 30, vijfde lid, Bjj is gegeven in het Verloftoetsingskader j.j.i.'s. Ten tijde van de beklagprocedure was het Verloftoetsingskader justitiële jeugdinrichtingen van 26 maart 2010 geldend. Hierin is het volgende opgenomen: 5. Bij een positief besluit op de verlofaanvraag wordt de verlofmachtiging verleend door het hoofd van de afdeling Individuele Jeugdzaken namens de Staatssecretaris van Justitie.

5.1 Een verlofmachtiging is geldig voor de duur van een halfjaar (art 31-33 Bjj). Voor de verlenging van een bestaande machtiging is een positieve evaluatie van het verlof nodig. De directeur stuurt IJZ een maand voor het verlopen van de termijn een evaluatie en een nieuwe aanvraag op grond waarvan de machtiging kan worden verlengd.

Een machtiging blijft geldig zolang het verlof waartoe is gemachtigd geen andere functie of geen andere doelstelling heeft gekregen in het behandeltraject dan bij de initiële aanvraag is aangegeven. Wanneer het verlofplan wijzigt dient een herziene aanvraag te worden ingediend.

De Staatssecretaris van Justitie kan aan het verstrekken van de machtiging voorwaarden verbinden. Een machtiging wordt verleend aan de directeur van de j.j.i. waar de jeugdige verblijft. Dientengevolge is de machtiging alleen geldig zolang de jeugdige in de betreffende j.j.i. verblijft. Bij een overplaatsing blijft de machtiging zes weken geldig. In deze periode krijgt de ontvangende j.j.i. de gelegenheid om het verlofplan over te nemen of aan te passen. In beide gevallen dient een nieuwe machtiging te worden aangevraagd. In het geval van overname van het verlofplan kan worden verwezen naar dat eerdere plan.

5.3 Indien een machtiging geldig is, behoudt de directeur het recht (artikel 30, eerste lid, Bjj) om verlof tijdelijk niet toe te staan, bijvoorbeeld indien hij inschat dat er sprake is van onaanvaardbare risico's, politieke en/of media gevoeligheden of wanneer de jeugdige incidenten heeft veroorzaakt. De duur van de verlofmachtiging wordt door het tijdelijk niet toestaan van het verlof niet opgeschort. Van het tijdelijk niet toestaan van het verlof dient de inrichting melding te maken in de verlofevaluatie.

Gelet op al het vorenstaande in onderling verband en samenhang bezien moet geconcludeerd worden dat tegen de beslissing van de directeur van een j.j.i. om geen verlofmachtiging aan te vragen geen beklag open staat.

Ook indien door of namens de Minister wel een machtiging tot verlof aan de directeur van Rentray zou zijn verleend, zou ten gevolge van de -door klager zelf verzochte- overplaatsing naar Amsterbaken door de directeur van Amsterbaken een nieuwe machtiging moeten worden aangevraagd voordat die directeur verlof zou mogen verlenen.

Ook in deze situatie zou tegen de beslissing van de directeur van Amsterbaken om geen verlofmachtiging aan te vragen geen beklag open hebben gestaan.

De beroepscommissie komt daarmee tot het oordeel dat klager niet-ontvankelijk verklaard had moeten worden in zijn beklag.

Zaaknummer:

13/0430/JA

Datum uitspraak:

2 april 2013

Beroepscommissie:

Calkoen-Nauta, mr. J.

Boer, prof. F.

Louwe, mr. drs. T.A.M.

Lispet, mr. I. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de j.j.i. De Hartelborgt te Spijkenisse

Trefwoorden:

Vermissing; Tegemoetkoming financieel; Schade

Artikelen:

Bjj art. 74 lid 2

Samenvatting:

Schadevergoedingsaspecten kunnen niet worden betrokken bij tegemoetkoming, nu mede door onzorgvuldig handelen van de inrichting de schade van zoekgeraakte spullen van klager niet eenvoudig is vast te stellen. Beroep directeur tegen schadevergoeding van € 4280,= gegrond, wel tegemoetkoming van € 250,=.

Rechtsoverwegingen:

Vastgesteld wordt dat het beroep enkel is gericht tegen de hoogte van de toegekende schadevergoeding.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat klagers spullen, nadat hij niet terugkeerde van een hem verleend verlof, van zijn kamer zijn gehaald en nadien niet meer zijn teruggevonden. Verder is komen vast te staan dat er bedroevend weinig gegevens bij de inrichting voorhanden zijn om tot op zekere hoogte vast te stellen om welke spullen het gaat.

Zo is er geen lijst opgesteld van de spullen die van klagers kamer zijn gehaald. Ook waren er aanvankelijk in het geheel geen invoerlijsten. Pas bij instellen van het beroep zijn er computerlijsten overgelegd, waarvan klager betwist dat het correcte lijsten zijn. De unit-directeur heeft dit niet overtuigend kunnen betwisten. Zo wordt wel erkend dat er ook handgeschreven en door klager voor akkoord getekende invoerlijsten zijn geweest, maar zouden deze zijn weggegooid.

Klager heeft daarvan weliswaar kopieën ontvangen, maar bij het zoekraken van zijn

complete celinventaris zijn ook deze stukken kwijtgeraakt.

Ook een later door klager met zijn afdelingshoofd opgemaakte lijst is bij de inrichting in het ongerede geraakt.

Ter beoordeling staat de vraag of de in de Bjj voorziene tegemoetkoming mede bedoeld is als schadevergoeding. Uitgangspunt is voor de beroepscommissie steeds geweest dat de tegemoetkoming bedoeld is voor door een klager ondervonden ongemak en dat voor de vergoeding van de geleden schade andere wegen openstaan. Daarbij is gedacht aan een verzoek aan de directeur van de inrichting om de schade te vergoeden of de gang naar de civiele rechter. Indien bij gegrond verklaarde klachten over vermissing en/of beschadiging van voorwerpen die aan een gedetineerde toebehoren de hoogte van de schade op eenvoudige wijze vastgesteld kan worden, ligt het voor de hand om op verzoek van klager tot een vergoeding van de schade te komen en deze dus mee te wegen bij de vaststelling van de hoogte van de tegemoetkoming. Klager heeft aangegeven dat hij een schadevergoeding van € 4.280,= wenst voor de vermiste goederen. De hoogte van dit bedrag wordt door de inrichting, overigens zonder concrete en aannemelijke onderbouwing, betwist. Klager heeft geen aankoopnota's kunnen verstrekken, maar wel getracht een overzicht van de waarde door te geven. Deze gegevens zijn niet meer compleet voorhanden. Door nalatig handelen door de inrichting kan niet worden vastgesteld om welke goederen het zou gaan. De hoogte van de door klager geleden schade kan hierdoor en door de hem niet aan te rekenen omstandigheden niet op eenvoudige wijze worden vastgesteld. Schadevergoedingsaspecten kunnen daarom in dit geval niet betrokken worden bij de tegemoetkomingbeslissing. In zoverre is het

beroep gegrond. Indien klager zijn schade vergoed wil hebben staat hem de weg open van een verzoek daartoe aan de directeur en/of zich te wenden tot de civiele rechter. Wel ziet de beroepscommissie in dit geval en onder deze specifieke omstandigheden aanleiding klager als gevolg van het ondervonden en te ondervinden ongemak een tegemoetkoming toe te kennen van € 250,=.

Zaaknummer:

13/0633/JM

Datum uitspraak:

1 mei 2013

Beroepscommissie:

Koens, mr. M.J.C.
Boer, prof. F.
Ruissen, C.J.
Bevaart, mr. E.W. (secr.)

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Artikelen:

Rjj art. 55

Samenvatting:

Afbouw gebruik incontinentiemateriaal in poging klager te motiveren het probleem via training aan te pakken was aanvankelijk volgens de norm, maar is dat nu niet meer, gelet op het blijvend ontbreken van klagers toestemming, de duur van de behandeling en de nadelige gevolgen voor klager. Beroep gegrond, geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:

In artikel 55, tweede lid, Rjj is de term medisch handelen omschreven.

Deze omschrijving is bepalend voor de beoordeling door de beroepscommissie van het handelen waartegen de klacht is gericht. De beroepscommissie kan een klacht gegrond verklaren als sprake is van a. enig handelen of nalaten dat in strijd is met de zorg die de inrichtingsarts in die hoedanigheid behoort te betrachten ten opzichte van de jeugdige, met betrekking tot wiens gezondheidstoestand hij bijstand verleent of zijn bijstand is ingeroepen, of b. enig ander handelen of nalaten dat in strijd is met het belang van een goede uitoefening van de individuele gezondheidszorg.

De beroepscommissie acht op grond van de stukken en het verklaarde ter zitting aannemelijk dat bij klager sprake is van een ernstig incontinentieprobleem zonder dat daarvoor een duidelijke oorzaak is gevonden. Volgens de standaard van het Nederlands Huisartsen Genootschap is in dat geval – naast eventuele andere behandelopties - het gebruik van incontinentiemateriaal aangewezen. De inrichtingsarts heeft naar het oordeel van de beroepscommissie op zichzelf volgens de regels der kunst gehandeld door de incontinentieproblematiek en het gebruik van incontinentiemateriaal door klager aanvankelijk aan te kijken en via afbouw van het gebruik van incontinentiemateriaal te proberen om klager te motiveren om zijn probleem via een blaastraining of medicatie aan te pakken.

Vast staat dat klager vanaf het begin tot op heden niet heeft ingestemd met die behandeling en afbouw van de verstrekking het incontinentiemateriaal en daaraan zijn medewerking zal blijven onthouden zolang hij in de inrichting verblijft. Gelet op het blijvend ontbreken van klagers toestemming, het feit dat sprake is van

ernstige incontinentieproblematiek, de huidige duur van het door de inrichting gekozen behandeltraject en de nadelige gevolgen die klager daarvan tot op heden heeft ondervonden en nog verder zal gaan ondervinden, kan hij naar het oordeel van de beroepscommissie thans (weer) aanspraak maken op de oorspronkelijke aanpak van het incontinentieprobleem door verstrekking van (voldoende) incontinentiemateriaal.

De beroepscommissie komt daarom tot het oordeel dat de afbouw van de verstrekking van het incontinentiemateriaal aanvankelijk niet in strijd was met de in artikel 55 Rjj neergelegde norm, maar inmiddels wel daarmee in strijd komt.

Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard.

De beroepscommissie acht gegrondverklaring van het beroep voldoende tegemoetkoming voor klager en acht daarom geen termen aanwezig om hem daarnaast een andere tegemoetkoming toe te kennen.

